ШУ АЗИЗ ВАТАН ЎЗБЕКИСТОН БАРЧАМИЗНИКИ!

ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

• 17 май 1996 йил, жума • № 39 (282)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ҲУЗУРИДА МОНОПОЛИЯДАН ЧИҚАРИШ ВА РАҚОБАТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ҚЎМИТАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Монополияга қарши давлат сиёсатини фаоллаштириш, рақобатни ва тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида, «Монополистик фаолиятни чеклаш тўғрисида» ва «Истеъмолчилар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш» тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Қонунларини бажариш юзасидан:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш бош бошқармаси негизида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси ташкил этилсин.

Нарх сиёсатини ўтказиш соҳасидаги функциялар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва маҳаллий молия органларида сақлаб қолинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси рақобатни ривожлантириш, монополистик фаолиятни чеклаш ҳамда истеъмолчилар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш соҳасидаги сиёсатни ўтказиш бўйича давлат бошқарув органи ҳисобланади;

қўмитанинг ўз ваколати доирасида қабул қилган қарорлари ва кўрсатмаларини бажариш вазирликлар, идоралар, маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари, хўжалик юритувчи субъектлар ва уларнинг бирлашмалари, муассасалар ва ташкилотлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар учун мажбурий ҳисобланади;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасини лавозимига кўра молия вазирининг ўринбосари ҳисобланадиган ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тайинланадиган раис бошқаради.

3. Қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасининг асосий вазифалари ҳамда фаолияти йўналишлари этиб белгилансин:

Монополияга қарши қонунчиликка ва истеъмолчилар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунчиликка риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга ошириш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда товар ва молия бозорларида рақобат муҳитини яратишга ягона методологик ёндашувни, монополиядан чиқариш тармоқ ва минтақавий дастурлари ишлаб чиқилиши ҳамда амалга оширилиши мувофиқлаштириб борилишини таъминлаш;

рақобатни ва тадбиркорликни ривожлантириш асосида бозор муносабатларини шакллантиришга кўмаклашиш;

хўжалик юритувчи субъектлар томонидан монополистик фаолиятнинг, товар ва молия бозорларида устунлик мавқеининг суиистеъмол қилинишининг олдини олиш ва бунга йўл қўймаслик, ноҳалол рақобатга ва истеъмолчилар манфаатларининг камситилишига барҳам бериш чора-тадбирларини кўриш;

монополист бирлашмалар (корхоналар)нинг Ўзбекистон Республикаси давлат реестрини юритиш;

ишда ошкораликни таъминлаш, Ўзбекистон Республикаси аҳолисини оммавий ахборот воситалари, шу жумладан, ихтисослашган даврий нашрлар орқали иқтисодиётни монополиядан чиқариш, рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш чора-тадбирлари қандай амалга оширилаётганидан хабардор қилиб бориш;

монополияга қарши курашишни тартибга солиб бориш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш соҳасидаги чет эл тажрибасини таҳлил этиш.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасига:

хўжалик юритувчи субъектларга ҳамда уларнинг мансабдор шахсларига, шунингдек, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг мансабдор шахсларига Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида назарда тутилган ҳолларда ва тартибда жарималар солиш тўғрисида;

хўжалик юритувчи субъектларнинг монополистик фаолият, истеъмолчилар ҳуқуқларини бузиш натижасида асоссиз олган даромади (фойдаси)ни нархларни тартибга солиш фондига мусодара этиш тўғрисида қарорлар қабул қилиш ҳуқуқи берилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги:

маҳаллий молия органлари билан биргаликда қўмита томонидан қабул қилинган қарорларнинг ноҳалол рақобат, маҳсулотлар (ишлар, хизматлар)нинг нархлари асоссиз равишда оширилиши натижасида олинган даромад (фойда)ни нархларни тартибга солиш фондига олиб қўйишга оид қисми бажарилишини;

нархларни тартибга солиш фондига олиб қўйилган маблағларнинг ўз вақтида ва тўлиқ тушиши, фонд маблағларидан мақсадли фойдаланилиши устидан назоратни таъминласин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда Қорақалпоғистон Республикаси Молия вазирлигининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари молия бошқармаларининг монополияга қарши сиёсатни ўтказиш бўлимлари негизида:

Қорақалпоғистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасини;

вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари молия бошқармалари ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий бошқармаларини ташкил этсинлар.

Туман ва шаҳарларда — туманлар (шаҳарлар) ҳокимликлари молия бўлимлари ҳузурида монополияга қарши қонунчиликка ва истеъмолчилар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш қонунчилигига риоя этилишини назорат қилиш бўйича инспекторлар лавозими жорий этилсин.

Белгилаб қўйилсинки:

монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий органлари ўз фаолияти тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасига, шунингдек, тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси Молия вазирлигига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг молия бошқармаларига ҳисобот берадилар;

монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий органлари бошлиқлари лавозимга Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси раиси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари тавсияномасига кўра Ўзбекистон Республикаси молия вазири томонидан тайинланадилар.

7. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси ходимларига уларнинг ўз хизмат бурчларини бажаришларида кўмаклашсинлар, мансабдор шахслар ва алоҳида фуқароларнинг қўмита ходимлари зиммасидаги вазифаларни бажаришга тўсқинлик қилувчи хатти-ҳаракатларининг олдини олсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси ходимлари хатти-ҳаракатлари устидан амалдаги қонунчиликда белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

8. Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддатда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилсин, республика ҳукуматининг норматив ҳужжатларини ушбу Фармонга мувофиқлаштирсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1996 йил 15 май.

Сирдарё вилоятининг Ховос тумани марказида «Меҳнат» кооператив-ижара бирлашмаси ташкил этилганига ҳам 8 йилдан ошди. Кўп тармоқли хўжалик ўтган йиллар давомида самарали иқтисодий изланишлар натижасида ривожланишнинг равон йўлига чиқиб олди. Бу ерда ғишт пиширувчи цех, сопол буюмлар тайёрловчи корхона ишлаб турибди. Хўжаликнинг тадбиркор соҳиблари пахта, буғдой, мева ва сабзавот ҳам етиштирмоқдалар.Эндиликда корхона қошида яна бир янги тармоқ- гилам тўқиш цехи очилди. Яқин атрофдаги қишлоқларнинг эллик нафар қизлари иш билан таъминландилар. Улар тўқиган гиламлар барчага манзур бўлмоқда. Қўли гул тўқувчилардан харидорлар айниқса мамнун.

Суратларда: Бирлашма тўқув цехининг қўли гул гиламдўзлари.

Б.ТЎРАЕВ олган суратлар.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

МДҲ мамлакатларида

Россия Президентлигига номзод Святаслав Фёдоров Президент Б.Ельцинга коалицион ҳукумат тузишни таклиф этди. Бундай ҳукуматда у иштирок этажагини ҳам билдирди. Б.Ельцин бу таклифни қабул қилиш мумкинлигини изҳор этди.

Россия ички ишлар вазири Анатолий Куликов матбуот конференциясида сўзлар экан, Б.Ельциннинг Чеченистонга бўлажак сафаридан хавотирланаётганини билдирди. Унинг айтишича, исёнкор Чеченистонда вазият яхшиланмагунча сафарни тўхтатиб туриш фикрини шахсан қатъий талаб қилади. Маълумки, Чеченистоннинг кўпчилик дала командирлари Б.Ельцин хавфсизлигига кафолат бера олмасликларини билдиришган. Шамил Басаев эса оммавий ахборот воситалари вакилларига берган интервьюсида, шундай қиламанки, Б.Ельцин Чеченистондан умуман қайтиб кета олмайди, деган. Шу муносабат билан ички ишлар вазири А.Куликов Президент хавфсизлигига мутлақ кафолат бера олмаслигини таъкидлаган.

***

Президент Б.Ельцин Хавфсизлик кенгаши котиби ва давлат бошлиғининг Чеченистондаги мухтор вакили Олег Лобов билан учрашди. Манбалар маълумотига кўра, суҳбатдошлар Чеченистон бўхронини ҳал этиш бўйича Президент дастури бажарилишининг боришини, Чеченистонга мўлжалланаётган сафарни ҳамда Хавфсизлик кенгаши навбатдаги мажлисига тайёргарлик масалаларини муҳокама этишган. Кенгаш мажлиси май ойининг охирларида ўтиши керак.

Президент Б.Ельцин Чеченистонга сафари бўйича режасидан воз кечмоқчи эмас.

***

Европа иттифоқи комиссияси Кавказорти республикалари - Озарбайжон, Грузия ва Арманистонга умумий ҳажми 23 миллион долларга тенг инсонпарварлик ёрдами беришга қарор қилди. Евроиттифоқ шу билан озгина бўлса ҳам мана шу Осиё ва Оврупо чегарасида жойлашган уч мўъжаз мамлакат иқтисодий аҳволини яхшилашга интилади. Мазкур иқтисодий ёрдам комиссиянинг Кавказ минтақасига нон ёпишга яроқли унни шошилинч етказиб бериш тарзидаги кўмакни тезлаштириш ҳаракатидан бор-йўғи бир неча ҳафтадан сўнг амалга оширияпти. Инсонпарварлик ёрдами дастурини бажаришни давом эттириш билан бирга ва сўнгги икки йил давомида етказиб берилган 400 миллион долларлик буғдой кетидан нон учун махсус ун ҳам жўнатилмоқда.

Кўриниб турибдики, Евроиттифоқ Кавказорти республикаларига ёрдам учун муайян сарф-ҳаражатларга бормоқда ва бундан иккита конкрет мақсадни кўзда тутади, деб ҳисоблайди ғарб матбуоти. Биринчи мақсад шу мамлакатлар ғоят чуқур иқтисодий инқирозни бошдан кечираётгани учун ёрдам беришни кўзда тутади. Иккинчиси, стратегик мақсадни кўзлашдан иборат. Яъни, Брюссел шу мамлакатлар мустақиллигини сақлаб қолишларини таъминлашни муҳим деб билади. Зеро, улар Россия билан унинг Осиёдаги қўшинлари ва айниқса Эрон ўртасида мажақланиб кетиш хавфи остида қолишган.

ХОРИЖДА

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош котиби Бутрос Ғолий БМТнинг тинчлик ўрнатиш тадбирларида шу жумладан собиқ Югославияда ва собиқ Иттифоқ ҳудудидаги ҳаракатларида фаол қатнашганлиги учун Россияга ташаккур билдирди. Чоршанба куни Б.Ғолийнинг Россияга ташрифининг расмий қисми бошланди. Шу куни У Россия давлат думаси мажлисида нутқ сузлади. Тўрт кунлик ташриф давомида у кўпгина тадбирларда қатнашиш билан бирга Россия Президенти Б.Ельцин ва ташқи ишлар вазири Е.Примаковлар билан музокаралар олиб боради.

***

Австрия пойтахти Вена шаҳрида Европада оддий типдаги қурол-яроғларни чеклаш бўйича шартномани имзолаган мамлакатлар конференцияси иш бошлади.

Икки ҳафта давом этадиган анжуманда 30 мамлакат вакиллари шу шартнома иштирокчилари бўлган давлатларнинг ҳар бири шартнома қоидаларини қанчалик бажараётганликлари, армия ва оддий типдаги қурол-яроғларни чеклаш борасида нималар қилинганлигини таҳлил қиладилар.

Венада, шунингдек, юқоридаги битим Европадаги янги сиёсий вазиятга қанчалик мос келиши ҳам муҳокама этилади. Шартнома имзоланган 1990 йилдан бери уни имзолаган мамлакатлар умумий миқдори 50 мингдан ортиқ оғир техникани демонтаж қилдилар. Вена анжумани бу борадаги ишларни янада чуқурлаштиришга хизмат қилиши керак.

***

Туркия коалицияси ҳукумати янги қийинчиликка дуч келди. Гап шундаки, Конституциявий суд «Рефаҳ»мухолифчи партиясининг Масуд Йилмаз ҳукуматига ишонч билдириш масаласи бўйича овоз бериш якунларини бекор қилиш таклифини рад этди. Кейинги қадам қўйилгунча Бош вазир чоршанба куни Президент Сулаймон Дэмириел билан музокара олиб борди. Фаровонлик ислом партияси томонидан тайёрланган сўровнома сабабчи бўлган. Улар овоз бериш чоғида айрим қоида бузилишларини аниқлаганлар. Конституциявий суд қарорининг эълон қилиниши Туркия халқини ҳайратга солди.

***

Польшанинг Белосток шаҳрида «Бирдамлик» касаба уюшма фаоллари ва меҳнаткашлар намойиши бўлиб ўтди. Бу намойиш мазкур касаба уюшма ташкилоти раҳбари Мариан Шаклевский Белоруссиядан чиқарилиб юборилишига жавобан уюштирилганди. Минск раҳбарлари Польша делегациясини руҳсат этилмаган митингни уюштиришда айблашган эди. Намойишчилар Белостокда Белорус консулига петиция топширдилар. Унда Белорус ҳукумати ҳаракатлари касаба уюшмалари эркинлигининг бузилиши деб баҳоланади. Бирдамлик раҳбарининг ўзи Белорус ҳукуматининг Польша ҳукуматидан узр сўрашини талаб қилди.

Польша ҳукумати «Бирдамлик» касаба уюшмалари раҳбарнинг мамлакатдан чиқариб юборилиши муносабати билан Белорусия ҳукуматига норозилик билдирди.

Молия бозори

ВЕКСЕЛ: ҲАМ ТЕЗ, ҲАМ ҚУЛАЙ!

Иқтисодий муносабатларнинг ислоҳ қилиниши хўжалик юритишда ўзига хос муаммолар келтириб чиқаргани ҳеч кимга сир эмас. Бундай муаммолардан бири корхоналарнинг тўлов қобилиятидир. Бир қарашда бинойидек кўринган ўнлаб, юзлаб хўжалик юритувчи субъектлар кредитор ҳамда дебитор қарзларининг кўплиги важидан кўз ўнгимизда нураб кетишди. Калаванинг учи тўлов қобилиятига келганида кўпинча масалалар чигаллаша бошлайди. Худди шу вазиятда қимматли қоғозлардан ҳисобланмиш вексел масалалар моҳиятини ҳал қилгандай бўлди. Бирор хўжаликнинг шеригидан маълум миқдорда қарздор эканлигини тасдиқлаб, кафолатлаб турувчи векселлар ҳозирги кунда корхона-ташкилотлар орасида унумли қўлланилмоқда. Пул ишлаб чиқариш ва товар шаклидаги сармояларнинг қадрини оширишда векселларнинг ўрни аҳамиятлидир. Шунингдек, вексел сармоянинг пул шаклидан ишлаб чиқариш шаклига ўтишини тезлаштирувчи омил бўлиши билан бирга, ундан қарзларни тўлашда фойдаланиш корхона ва ташкилотлар иқтисодий фаолиятини жонлаштиришда муҳим роль ўйнамоқда.

Мисолларга мурожаат этадиган бўлсак, 1995 йил тугашига бир ой қолганида республика қишлоқ хўжалик вазирлиги тизими бўйича нефть маҳсулотларига бўлган 3,8 млрд. сўмлик ҳамда ўғитга бўлган 1,5 млрд. сўмлик қарзлар вексел воситаси билан тез орада тўлаб олинди. Бундан ташқари вазирлик тизими қисқа муддат ичида жами 10 млрд. сўмлик кредитор қарзларидан ҳам қутулиб олди. Қишлоқ хўжалигидаги йиғим-терим мавсуми якунлангач, маҳсулотлардан келган тушум қолган қарзларни тўлаш билан биргаликда, хўжаликлар ҳисобида қўшимча маблағ пайдо бўлишига олиб келди.

Тошкентда тиббиёт тизими бўйича фаолият кўрсатаётган илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси 1995 йилдан катта қарз билан чиққан эди. Йўқ, у асло норентабел корхоналардан ҳисобланмайди, бу ерда тайёрланган дори-дармонлар учун харидор доимо топилади.Лекин қарздор мижозларнинг тўловни кечиктириши илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг «киссаси»ни вақтинча бўшатиб қўйган эди.

Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 2 июндаги «Ўзбекистон Республикаси халқ хўжалигида векселларни қўллаш тўғрисида» чиқарган 204-сонли қарори ишлай бошлаганидан кейингина корхонанинг молиявий муаммолари ўз-ўзидан ҳал бўлиб кетди. Бир ой ичида унинг ҳисоб рақамига 6950000 сўмлик маблағ вексел шаклида келиб тушди. Бу муддат оралиғида бирлашманинг ўзи 10071067 сўмлик вексел тўлови билан қарзларидан қутулиш имкониятига эга бўлди. Оҳир-оқибатда тиббий маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи бирлашма ўзи билан иқтисодий муносабат ўрнатган хўжаликлар орасидаги кредитор ва дебитор қарзларни мувофиқлаштиришга эришди.

Республикамизда банк ва корхоналар томонидан чиқарилаётган векселлар 5000 сўмдан 1 миллион сўмгача қийматга эгадир. Маълумотларга қараганда, ҳар бир қимматтли қоғоз бир ой мобайнида тахминан 5-6 индосамент-мижоз қўлидан ўтади. Шундан хулоса чиқариб айтиш мумкинки, камида уч ойлик фаолият учун босиб чиқарилган 5 минг сўмлик вексел ўз муддати тугагунга қадар ўртача 15 нафар индосаментнинг ҳожатини чиқариб, 700-800 минг сўмлик тўловни «уддалайди».

Векселдан фойдаланишда ҳар бир мамлакатнинг қонунчилиги алоҳида ишлаб чиқарилганига қарамай, молияаий бозорнинг бу усулида бутун дунё мамлакатлари ишлагани туфайли вексел ҳақидаги Женева конвенцияси халқаро миқёсда кўпроқ оммалашгандир. Мамлакатимизда вексел билан ишлашнинг ҳуқуқий асослари ҳам вексел ҳақидаги 1930 йил Женева конвенциясидан олинган.

Маълумки, ушбу «қоғозлар» қўлланиш хусусиятига кўра оддий ва ўтказма (тратта) векселга ажратилади.

Республикамизда вексел билан ҳисоб-китоб қилиш ва хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий жавобгарлигини ошириш мақсадида бир қанча тадбирлар ишлаб чиқилган. Биринчидан, вексел чиқараётган тижорат банклари уларни ўз сармояси ва активлари билан кафолатлайди. Иккинчидан, ҳар бир чиқарилган вексел, у сотиладими, ёки кредит шаклида бериладими, бундан кутилган иқтисодий нормативлар билан доимий назорат қилиб турилади. Тижорат банкларининг вексел бланкалари қатъий белгиланган реквизитларга ва зарурий ҳимоя даражасига эга. Қолаверса, ҳар бир банк (ёки корхона) векселни муомалага чиқаришдан олдин Марказий банкдан рўйхатдан ўтказилиб, қайд дафтарчасига киритилади. Дарвоқе, ҳисоб-китоб ва тўлов жараёнларини амалга оширишда корхона ва ташкилотлар чиқараётган векселларнинг аҳамияти катта. Бу қимматли қоғозлар эгалари (эмитентлари)нинг тўлов қобилияти тижорат банклари томонидан назорат қилинади.

Яқин келажакда банклар бир-бирининг векселини ҳисобга олиш ва улар бўйича тўловларни амалга ошириш тўғрисида шартнома тузадилар.Бу шартнома республикада ягона вексел майдонини яратиш билан бирга унинг айланиш ҳудудини кенгайтиради ва ликвидлигини оширади.

Айни вақтда Ўзбекистон халқ хўжалигида тижорат банкларининг Марказий банк томонидан рўйхатдан ўтказилган 4 млрд. 930 млн. сўмлик ва хўжалик субъектларининг қарийб 10 млрд. сўмга яқин вексели муомалада юрибди. Шундан муомаладаги тижорат банкларининг 30 фоизи ва хўжалик субъектларининг 15 фоизга яқин вексели бўйича тўловлар амалга оширилган.Республикамизда вексел муомаласидан фойдаланиш натижасида корхона-ташкилотларнинг 57 млрд. сўм миқдордаги ўзаро қарзлари узилди. Кўриниб турибди, вексел ишлаб чиқаришга суръат бағишлаш, пул эмиссиясининг олдини олишда муқобил восита бўлиб хизмат қилмоқда. Шунинг учун ҳозирги кунда хўжалик юритувчиларнинг вексел билан ҳисоб-китоб қилишга қизиқишлари ортиб бораётгани бежиз эмас.

Нодир АЛИМОВ.

Шарҳловчи минбари

ЖЎШҚИН ДИПЛОМАТИЯ

Мустақил Ўзбекистон ташқи сиёсатининг жўшқинлиги мамлакатимизнинг жаҳон сиёсати, халқаро муносабатлар, дунё ишларидаги ўрни ва таъсирини кунма-кун мустаҳкамлаб бормоқда. Фақат кейинги кунларда кечган воқеалар ўзи ҳам юқоридаги қайднинг исботи бўла олади.

Бир неча кун олдин давлатимиз раҳбари Ислом Каримов Бишкекда Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Президентлари учрашувида иштирок этди. Маълумки, Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон давлатлари ҳудудида иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш мақсадида ягона иқтисодий макон барпо этилган эди. Бу эса ўз навбатида юқоридаги давлатлар ўртасида иқтисодий иттифоқ асосини яратди, иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтириш имконларини туғдириб берди. Жумладан, Марказий Осиё ҳамкорлик банки томонидан маблағ билан таъминланадиган 53 та лойиҳани ўз ичига олувчи интеграция дастури яратилди.

Президентимиз Қозоғистон ва Қирғизистон президентлари Нурсултон Назарбоев ва Аскар Акаев билан биргаликда қардош мамлакатлар уч томонлама ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалаларини кўриб чиқишди. Уч мамлакат иқтисодий ҳамкорлиги эса ўз навбатида Марказий Осиёдаги тинчлик, хавфсизлик ҳамда барқарорликни чуқур илдиз отишига, юқоридаги мамлакатлар ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликнинг кучайишига хизмат қилмоқда.

Куни кеча Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё республикалари билан Эрон темир йўлларини туташтирадиган Машҳад-Сераҳс-Тежен йўлининг ишга туширилиши тантаналарида қатнашди. Ушбу 295 километрлик янги темир йўлнинг очилиши Марказий Осиё давлатлари учун Форс кўрфазига чиқадиган энг яқин йўлни яратиб берди. Янги темир йўлнинг ишга туширилиши Марказий Осиё давлатларининг, шу жумладан,Ўзбекистоннинг чет эл мамлакатлари билан бўлган савдо-сотиқ ва бошқа соҳалардаги алоқаларининг янада ривожланиши учун кенг уфқлар очиб беради.

Римликлар «Йўллар-бу ҳаётдир»-деб айтганлар. Ҳақиқатдан ҳам йўллар инсоният ҳаётида, мамлакатлар турмушида муҳим ўрин тутади. Бу ўринда «Буюк ипак йўли»ни, минг-минг чақирим масофалар орқали мамлакатлар ва халқларни туташтирган буюк карвон йўлларини эслаш кифоя. Сўзсиз, Машҳад-Сераҳс-Тежен темир йўли ҳам ана шу олий мақсадга - халқлар бахт-саодатига, иқтисодий равнақига хизмат қилади.

14-15 май кунлари Туркманистон пойтахти - Ашгабат шаҳрида Иқтисодий ҳамкорлик Ташкилотига аъзо бўлган давлатлар раҳбарларининг навбатдаги олий учрашуви бўлиб ўтди. Ушбу ташкилот 1977 йилда Покистон, Эрон ва Туркия томонидан таъсис этилган бўлиб, кейинчалик унга Ўзбекистон, Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон, Озарбайжон ва Афғонистон аъзо бўлиб киришди. Ушбу ташкилотга аъзо бўлган 10 давлат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ва Савдо сотиқни кенгайтириш, минтақадаги иқтисодий муаммоларни биргаликда ҳал этишга кўмаклашиб келмоқда.

Шуни айтиш лозимки, мустақил Ўзбекистоннинг кўпгина халқаро ва минтақавий ташкилотлардаги фаоллиги тахсинга сазовор бўлмоқда. Президентимизнинг жаҳондаги умумий вазиятни соғломлаштиришга қаратилган таклиф ва ташаббуслари халқаро жамоатчилик томонидан ижобий кутиб олинмоқда.

Ўзбекистон раҳбари Ислом Каримов Бешкекда айтиб ўтганидек, биз азалий қардошлик, ҳамжиҳатлик, Марказий Осиё минтақасида тинчлик, барқарорлик ва осойишталикни мустаҳкамлаш йўлидан бораверамиз. Давлатимиз раҳбарининг ушбу сўзлари Ўзбекистон билан чин дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини боғлаган бошқа мамлакатларга ҳам тўла тўкис тегишлидир.

Мамлакатимизнинг Дипломатик фаоллиги эса Мустақиллигимизнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қилмоқда.

Талъат СОЛИЕВ.

САМАРҚАНДДА - «УНИВЕРСИАДА - 96»

Ёшлик- жўшқинлик, ёшлик-умрнинг бетакрор олтин даври. Мана шу руҳ Амир Темурнинг 660 йиллигига бағишлаб Самарқандда ўтказилаётган республика талабалари «Универсиада-96» спорт ўйинларининг якунловчи мусобақаларида, бошдан-охиригача ҳукм сурди. Шу куни Самарқанддаги «Динамо» ўйингоҳи самарқандликлар, талаба ёшлар ва меҳмонлар билан гавжум бўлди. Шуҳ-шодон куй-қўшиқларга тўлди.

Ўйингоҳга республикадаги бир қатор вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Самарқанд вилояти ҳамда шаҳри раҳбарлари ташриф буюришди. Оркестр садолари остида барча вилоятлар спорт жамоалари майдонга чиқиб келишди. Уларни томошабинлар зўр қувонч ва олқишлар билан кутиб олишди. «Универсиада-96» талабалар республика спорт ўйинлари Ташкилий қўмитаси раиси, касаба уюшмалари Федерацияси раиси Ҳ.Жамолов мусобақаларни қисқача кириш сўзи билан очиқ деб эълон қилди. Ўзбекистон республикаси давлат мадҳияси янгради, мусобақа байроғи кўтарилди.

«Универсиада-96» қатнашчиларини Самарқанд шаҳри ҳокими А.Носиров, Ўзбекистон давлат спорт қўмитаси раиси Б.Макситов мусобақалар бошланиши муносабати билан табриклашди.

Қашқадарё касаба уюшмалар вилоят кенгаши раиси Э.Ражабов мусобақа ғолибига эсдаликка топшириш учун Амир Темур сурати тушириб ишланган кўзани ташкилий қўмитага ҳадя этди.

Шундан сўнг самарқандлик санъат усталари ва бадиий ҳаваскорлар катта концертни намойиш қилишди.

«Универсиада-96» мусобақаларининг очилиш маросими тантаналарида вилоят ҳокими А.Мардиев, республика «Камолот» жамғармасининг раиси Ҳ.Абдураимовлар қатнашдилар.

Мусобақа кундалиги волейболчилар, минифутбол, курашчилар беллашуви билан бошланди. Талабалар спорт ўйинлари Самарқандда 4 кун давом этади.

Р.ҚУРБОНОВ.

АРАБ ФИРМАЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

Бугун «Ўзэкспомарказ»да Шаржа (Бирлашган Араб Амирлиги)да ишлаб чиқарилган маҳсулотлар кўргазмаси очилади. Бу ерда намойиш этилажак экспозиция Шаржа Амирлиги делегациясининг Ўзбекистонга расмий ташрифи муносабати билан уюштирилган. Шаржадаги етакчи фирмалар ҳамда корхоналар Тошкентда илк бор ўз товарлари билан қатнашдилар.

Бирлашган Араб Амирлиги ва шу жумладан Шаржа Амирлигида тайёрланган маҳсулотлар бутун дунёда яхши маълум. Кўргазмада «Eitco / Iifco» (Тиффани» печеньелари ва конфетларини эсланг), «А.М.Р. Энтепрайзес», «ЕМЕ», «Аль-Халаби», «Everest», «Golf» ва бошқа фирмалар томонидан тайёрланган маҳсулотларни кўриш мумкин.

Шаржа Амирлиги Савдо-саноат палатаси бош директорининг муовини жаноб Муборак матбуот конференциясида таъкидлаганидек, ушбу кўргазмадан кузатилган мақсад - Ўзбекистонлик ишбилармонларни ҳамда аҳолини Шаржа фирмаларида тайёрланган товарлар билан таништиришдан иборат, айни пайтда уларни ҳар иккала мамлакат ишбилармонлари, бизнесменлари ўртасидаги амалий алоқаларни ривожлантириш ва кенгайтиришга қизиқтиришдир.

Шаржа билан Ўзбекистон ўртасидаги экспорт ва импорт ҳажми ўтган йили 3,5 миллион долларга тенг бўлди.

Шаржа Амирлигининг савдо-саноат палатаси делегацияси Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигида ва Ташқи ишлар вазирлигида музокаралар олиб боради ҳамда биржа марказини бориб кўради.

Шаржа кўргазмасига марҳамат қилинг! Асло афсусланмайсиз. Кўргазма шу йил 20 майга қадар ишлайди.

Т.ТУРСУНОВ.

"Ишонч"га обуна давом этмоқда

Идоравий обуна индекси 64561,
обуна баҳоси - 6 ойга 267 сўм 32 тийин
(каталог баҳоси).
Тошкент шаҳри учун -
237 сўм 18 тийин.
Якка тартибдаги обуна индекси 64560,
обуна баҳоси - 6 ойга 164 сўм 40
тийин (каталог баҳоси)
Тошкент шаҳри учун -
133 сўм 20 тийин.

Истаган алоқа бўлимида обунани расмийлаштиришингиз мумкин. Муштарийларимиз саҳифада Сиз ҳам бўлишингизга ишонамиз!

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

Ўзбекистон об-ҳаво бюросининг берган маълумотига қараганда келуси ҳафтада ёғингарчилик бўлмайди, аммо ҳафтанинг охирига бориб шимолий ҳудудларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб ўтади. Ҳарорат кечалари 13-18 даража, баъзи ҳудудларда эса 15-20 даражагача иссиқ бўлади.

Кундуз кунлари ҳарорат 29-34 даража иссиқ бўлади. Ҳафтанинг ўрталарига бориб ҳарорат 25-30 даража, шимолий ҳудудларда 22-27 даража иссиқ бўлиши кутилади.

Ҳафта мобайнида инсон тансиҳатига ноҳушлик пайдо қиладиган вазиятлар кузатилмайди. «Геомагнит бўрон»лари ҳам кутилмайди. Шу боис сурункали касаллиги бўлган кишиларнинг безовталанишига асос йўқ. Кундалик иш, юмушлар, томорқа ишлари билан шуғулланавериш мумкин. Озиқ-овқатда хушбўй кўкатларни кўпроқ ишлатиб, турли туман салатлар тарзида истеъмол қилиб бориш ниҳоятда фойдалидир. Айниқса барра пиёз ва саримсоқнинг ўзини еган маъқул.

Саломат бўлинг!

Долзарб мавзу

ТЕЖАМКОРЛИК - ФАЗИЛАТ

Даштобод шаҳрида табиий газ билан таъминланган 3555 та хонадон бор. Шаҳар газлаштириш бўлими ана шу хонадонларга табиий газ етказиб беришни доимий йўлга қўйиш учун мавжуд куч ва имкониятлардан унумли фойдаланмоқда. Бўлимимиз учта жамоа хўжалиги, Даштобод шаҳри ва иккита қишлоққа табиий газ етказиб беради. Юқоридаги хонадонларда истиқомат қилувчи 21277 нафар одам табиий газдан баҳраманд бўлмоқда. Бўлим бўйича иситиш майдони 246 минг 734 квадрат метрни ташкил этади.

Аҳолини доимий равишда табиий газ билан таъминлаб туриш учун жойларда 52 та газ тақсимлаш пункти мавжуд. Узлуксиз табиий газ етказиб бериш учун ана шу пунктлар тез-тез назоратдан ўтказиб турилади. Аҳоли орасида газдан фойдаланиш қоидалари, ёнғиннинг олдини олишга қаратилган тарғибот-тушунтириш ишлари йўлга қўйилган. Шу йилнинг ўзида газлаштириш идораси ходимлари 1200 та хонадонда бўлиб, тушунтириш ишлари олиб бордилар.

Табиий газнинг энг арзон ва қулай ёқилғи эканлиги тўғрисида ошиқча гапиришнинг ҳожати йўқ. Лекин биз ана шу иссиқлик манбаидан тўғри фойдаланаяпмизми? Табиий газ заҳиралари нафақат бизга, балки келгуси авлодларга ҳам хизмат қилиши керак Шундай экан, табиий газдан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳар биримизнинг бурчимиз эканлигини унутмаяпмизми, деган савол туғилиши табиий.

Афсуски, табиий газдан фойдаланиш малакаси ва маданияти жуда паст. Апрелгача ҳар ойда шаҳар бўйича аҳолидан 120 минг 793 сўмлик хизмат ҳақи ундирилиши керак эди. Амалда бу кўрсаттич 30 фоизга бажарилаяпти, холос. Хонадон соҳиблари, ташкилот ва корхона раҳбарлари фойдаланилган табиий газнинг хизмат ҳақини ўз вақтида тўламаяптилар. Ҳатто 1994, 1995 йиллардан ҳам қарз бўлган хонадонлар бор.

Табиий газдан фойдаланишнинг ўзига хос йўл-йўриғи ва меъёри бор. Ҳар бир хонадон табиий газдан бир кеча-кундузда уч соат атрофида фойдаланиши керак. Аслидачи? Хонадонларда табиий газнинг керак бўлса, бўлмаса йигирма тўрт соат давомида ёниб тургани сир эмас. Кўпчилик хонадонлар, ташкилотлар табиий газдан хўжасизлик ва масъулиятсизлик билан фойдаланмоқдалар. Айрим хонадонлар уйни иситиш учун руҳсат этилмаган печларга табиий газ киритиб олган. Бундай печларда иситиш қозонидагига қараганда кўп миқдорда табиий газ исроф бўлади. Ёки қўлда тайёрланган иситиш қозонларида ҳам ана шундай исрофгарчиликлар мавжуд.

Хоналарни иситиш учун фақат АГВ мосламаларидан фойдаланиш лозим.Табиий газни беҳуда исроф қилиш кечирилмас ҳолдир. Бозор иқтисоди шароитида тежамкор бўлиш ҳар бир фуқаронинг бурчидир. Бизнинг тежамкорлигимиз нафақат оиламизга, балки жамиятимизга ҳам фойда келтиришини унутмайлик. Тўй-маъракаларда, турли тадбирларда ҳеч кимни руҳсатисиз табиий газ ёрдамида овқатлар пиширилмоқда. Айрим кишилар шланглар ёрдамида табиий газни истаган жойга ўтказиб олмоқдалар. Бу техника хавфсизлиги қонунларига мутлоқ зид. Қолаверса, табиий газни беҳуда исроф қилиш жиноят эканлигини ҳам унутмаслигимиз керак.

Бозор иқтисоди шароитида хусусий корхона ва дўконлар кўпаймоқда. Кўплаб хусусий корхоналар, новвойхона, маиший хизмат ва бошқа нуқталарда табиий газдан нотўғри фойдаланилмоқда. Уларнинг тегишли ҳужжатлари йўқ. Ҳолбуки, лойиҳа, ижро ҳужжатлари бўлмаган оила ва ташкилотларга табиий газдан фойдаланиш учун фонд ажратилмайди. Бундай ўзбошимча кимсалар аҳолига берилаётган меъёрдаги табиий газдан фойдаланадилар. Натижада газ босими пасайиб, хонадонларга борадиган газнинг миқдори камайиб кетади. Буни тушунмаган кўпчилик уйининг яхши иситмаётганлиги, газ плиткаларида овқат пишмаётганлигидан шикоят қилади. Шундай экан, жойларда руҳсатсиз табиий газдан фойдаланишга кескин чек қўйиш шарт.

Юқорида айтганимиздек, жойларда тадбиркор ва ишбилармонлар сафи кенгаймоқда. Гуруч курмаксиз бўлмаганидек, улар орасида табиий газдан руҳсатсиз фойдаланаётганлар ҳам учрамоқда. Ҳамза кўчасида яшовчи И.Ҳайдаров нон пишириш цехига ҳужжатсиз табиий газни киритиб олган. Бундай ҳолатлар бошқа «ишбилармонлар» фаолиятида ҳам кўзга ташланмоқда.

Табиий газнинг хизмат ҳақини тўламай келаётган ташкилотлар ҳақида ҳам икки оғиз сўз. Шаҳримизда вилоят «Иссиқлик манбаи» ташкилотининг иккита иситиш қозони бор. Ана шу ташкилот газдан фойдаланганлиги учун 1 миллион 445 минг 730 сўм қарз бўлган. Туман халқ таълими бўлимига қарашли 65-мактаб 290 минг сўм, «Буратино» болалар боғчаси 32146 сўм, «Лола» болалар боғчаси 22600 сўм қарз. Ана шу ташкилотлар ўз қарзларини вақтида тўламаганлиги туфайли бизнинг «Узтрансгаз»дан қарзимиз миқдори ошиб кетмоқда.

Табиий газдан тежаб-тергаб фойдаланиш шу куннинг талаби. Тежамкор бўлиш учун атрофдагиларни ҳам хушёрликка, сергакликка чақиришимиш керак. Апрель ойидан табиий газларга тўланадиган хизмат нархи ошди. Бу эса янада тежамкорликка ундайди. Хонадонлар, ташкилотлар эндиликда газ ҳисоблагич асбоблари ўрнатишини вазият тақозо этмоқда. Табиий газдан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган муаммолар кўп. Уни биргаликда, ҳамжиҳатликда бартараф этиш ҳаммамиз учун фойдадан ҳоли эмас.

Барча бойликлар қатори табиий газнинг заҳираси ҳам чексиз эмас. «Зангори олов» энг арзон ва қулай ёқиғи эканлиги аён. «Арзоннинг оши тотимас» қабилида иш юритган киши панд еб қолиши ҳеч гапмас. Фаровонлик манбаи бўлган газни тежаб ишлатиш давр талаби. Зеро, тежамкорлик инсоний фазилатдир.

А.АБДУВОҲИДОВ,
Зомин туманидаги Даштобод шаҳар газлаштириш бўлими бошлиғи

Касаба уюшмалари ҳаёти

ЭЛ-СОҒЛИҒИ - ЮРТ БОЙЛИГИ

Фарғона темир йўл бўлими ҳудудий касаба уюшма қўмитаси, меҳнат кишисини соғломлаштириш ва камол топтиришнинг муҳим омили бўлган жисмоний тарбия ва спортга алоҳида аҳамият бермоқда. Қўмита кейинги йилларда бу борада ибратли тажриба тўплади. Ана шу тажриба ва анъаналар ҳақида Фарғона темир йўл бўлими ҳудудий касаба уюшма қўмитаси раиси Ҳакимжон Мусабеков мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни гапириб берди.

- Ҳакимжон ака, аввало қўқонлик темирйўлчи спортчилар довруғини кўп эшитганмиз. Ҳудудий касаба уюшма қўмитасининг бу борада ажойиб анъаналари бор...

-Рост айтасиз қўмитамиз бу соҳада анчагина тажриба ҳам тўплаган. Зеро, уюшма қўмитасининг оммавий-маданий ва спорт ишлари бўйича комиссияси жойларда фаол иш олиб боряпти. Кенгаш йиғилишиларида жамоалардаги оммавий спорт ишларининг ҳолати, уларни яхшилаш, ишчи ва хизматчиларни жисмоний тарбия ишларига жалб этиш масалалари мунтазам муҳокама этиляпти. Бу борада махсус қарорлар қабул қилиняпти.

Бунинг натижаси уароқ жамоаларда турли саналар муносабати билан спорт байрамлари, спортнинг хилма-хил турлари бўйича мусобақалар, ишчилар спартакиадалари бўлиб ўтмоқда. Биргина бултурнинг ўзида 34 та оммавий спорт тадбирлари ташкил этилди. Уларда 1600 нафар киши қатнашди. Мазкур тадбирлар учун 44 минг сўмдан зиёд маблағ сарфланди.

-Бундай тадбирларнинг самараси қандай бўлаяпти?

-Албатта, бундай саъйиҳаракатлар ўз самарасини бермоқда. Муҳими ишчи-хизматчилар ўртасида касалланиш ҳоллари тобора камайиб бормоқда. Бунинг боиси бор. Чунки, спорт базамиз йилдан-йилга кенгайиб, унинг моддий-техника базаси мустаҳкамланиб бормоқда.

Кейинги йилларда тармоқ темир йўл касалхонаси ва темир йўл поликлиникасида тиклаш маркази, массаж, даволаш физкультураси, ҳаммом-сауна, кислород ваннахоналари, 40-болалар боғчасида сузиш ҳовузи ва спорт зали ишга туширилди. Қўқон темир йўл станциясида катталар ва болалар учун ёпиқ ҳовуз қурилмоқда.

Биргина «Локомотив» спорт мажмуини тўла таъмирлаш учун ўтган йили 68 минг сўм сарфланди. Бу йил эса шу мақсадлар учун 250 минг сўм ажратилди...

-«Локомотив» спортчиларининг муваффақиятлари шундан бўлса керак. Чунки кейинги йилларда улар каттагина ютуқларга эришдилар.

- Тўғри фақат Қўқон шаҳридагина эмас, балки Фарғона вилоятида ҳам спортнинг кўпгина турлари ривожига «Локомотив» клуби салмоқли ҳисса қўшди. Бу ердан ажойиб спорт усталари етишиб чиқди.

Урни келганда шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, бугунги кунда Узбекистонда хизмат кўрсатган спорт мураббийси Муйдинжон Солиев раислик қилаётган ушбу спорт мажмуи ўз атрофига 32 жисмоний тарбия жамоасини, юздан зиёд спорт тўгаракларини бирлаштирган. Клубнинг спорт базаларида ҳар куни 600 нафардан зиёд киши ўн бешдан ошиқ спорт тури билан шуғулланмоқда. Тўртта муҳташам спорт залига эга «Локомотив» мажмуида спорт усталари бўлган малакали мураббийлар М.Солиев, И.Исоқов, М.Мирзажонов, О.Тошматовлар ёшларга спорт сирларидан сабоқ бермоқдалар.

Шуниси қувонарлики, «Локомотив» клубида халқаро тоифадаги иккита спорт устаси, элликка яқин спорт усталари ва 900 нафардан зиёд спорт усталигига номзодлар етишиб чиқди. Минглаб оммавий разрядли спортчилар тайёрланди.

-Жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш борасида касаба уюшма қўмитаси қандай тадбирлар белгилади?

-Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Узбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора- тадбирлари тўғрисида»ги қарори бизга яхши йўлланма бўлди. Ана шу қарордан келиб чиқадиган вазифалар ҳудудий касаба уюшма қўмитасида кўриб чиқилиб қатор тадбирлар белгиланди. Мазкур тадбирларга биноан миллионларнинг севимли ўйини бўлган футбол темир йўл корхоналари, ўқув ва болалар муассасаларида янада оммалаштирилади.

Бунинг учун ҳар бир корхонада футбол жамоалари тузилади. Улар зарур спорт анжомлари билан таъминланадилар. Қатор мактаб ва билим юртларида футбол майдонларига чим ётқизилади. Андижон, Марғилон ва Наманганда мини-футбол майдончалари жиҳозланади. Корхоналар ўртасида мунтазам равишда футбол мусобақалари ўтказилиб турилади. Ғолибларни тақдирлаш учун Фарғона темир йўл бўлимининг махсус кўчма кубоги таъсис этилди.

- Бу йил «Локомотив» спорт жамиятининг 60 йиллиги кенг нишонланяпти. Шу муносабат билан бирор тадбир белгиландими?

-Бўлмасам-чи. «Локомотив» спорт жамиятининг 60 йиллиги муносабати билан Фарғона темир йўл бўлими бошлиғи М.Мирҳамзаевнинг махсус фармойиши чиқди. Мазкур буйруққа биноан жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, меҳнаткашларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги сидқидил меҳнатлари учун бўлимнинг бир гуруҳ жисмоний тарбия ходимлари ва спортчилари рағбатлантирилди.

Ҳеч шубҳа йўкки, фарғоналик темирйўлчи спортчилар кишилар саломатлигини мустаҳкамлаш йўлидан ўзлари тўплаган бой тажриба ва спорт анъаналари ардоқлаб, келгусида ҳам сабот билан давом эттирадилар. Ҳудудий касаба уюшма қўмитаси эса меҳнаткашлар саломатлигини мустаҳкамлаш борасидаги бундай хайрли ишларда ҳамиша мададкор бўлаверади.

-Ҳакимжон ака, яна бир ҳафтадан кейин мактаб ўқувчиларининг ёзги таътиллари бошланади. Болалар ёзги таътилини оромгоҳларда ўтказиш анъанага айланиб қолган. Сизларда ҳам бу борада кўплаб ишлар қилинганлиги маълум. Бу йилги режалар қандай?

-Фикрингизга тўла қўшиламан. Болалар тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ёзги таътилда кўнгилли дам олишни уюштириш бизда қонун тусини олган. Чунки болалар бизнинг келажагимиздир. Мустақиллик туфайли бу соҳадаги имкониятларимиз доираси янада кенгайди. Биз болалар учун ҳеч нарсани аямаймиз. Бўлимимиз касаба уюшмасининг водийнинг сўлим ва баҳаво ерларида бир неча болалар оромгоҳлари мавжуд. Биргина мисол. Бу йил тоғ оралиғида жойлашган сўлим Чодак қишлоғидаги болалар оромгоҳида мингта яқин ўқувчилар ҳордиқ чиқаришади. Биз бу хайрли иш учун ҳамма нарсани муҳайё қилиб қўйдик.

- Раҳмат, Ҳакимжон ака!

Суҳбатдош: Файзи ШОҲИСМОИЛ.

Суратда: "Локомотив" спорт-мажмуида бокс мусобақаси.

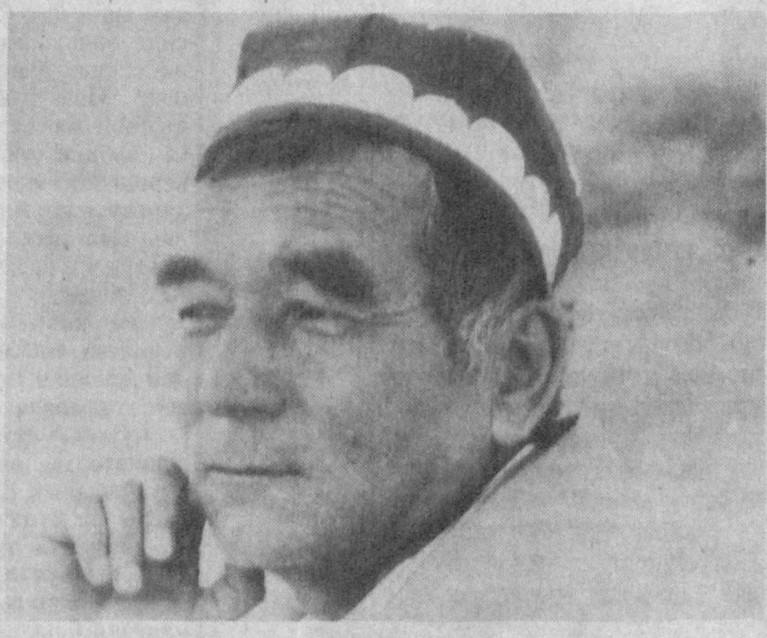

Наманган вилоятининг Чортоқ туманида «Чортоқ-Барака» деҳқон фермер хўжалиги ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. Бу хўжаликда фермер Нуъмонжон Темиров бошчилигида 132 та қорамол ўстирилаяпти. Фермер чорвадорлар хўжалик худудидаги болалар боғчасини сут билан мунтазам таъминлаб туришибди. Хўжаликни ем-хашак билан таъминлаш учун 21 гектар ер ҳам ажратиб берилган.

Суратларда: фермер Нуъмонжон Темиров ҳамда молбоқар Зокиржон Бойхонов чорва молларини озиқлантирмоқда.

Н.МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Ўзбекистон-Исроил:

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

«Оқкўрғон» жамоа хўжалигида Исроил-Ўзбекистон-Америка қўшма лойиҳаси амалга оша бошлади. Бу Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги ҳамкорликнинг дастлабки натижасидир. Бу ерда сутни қайта ишловчи кичик завод ишлай бошлаганига бир ярим йилдан ошяпти. Исроилнинг «Пладот» фирмаси ускуналари билан жиҳозланган бу сут заводи кунига 2500 литр сутни қайта ишлаб қатиқ, сузма, қаймоқ, пишлоқ ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш қувватига эга.

Исроилнинг Ўзбекистондаги элчихонасининг қишлоқ хўжалиги бўйича маслаҳатчиси, Оқкўрғон лойиҳасининг амалга оширилиши билан бевосита шуғулланувчи Матаним Бен-Ор билан бир қаторда бу ерга Исроилдан тез-тез мутахассислар келиб туришди. Улар келтирилган асбоб-ускуналарни созлаш, кадрлар тайёрлашда кўмаклашдилар. Ўзбекистон вакиллари эса Исроилда малака ошириб келдилар.

«Оққўрғон» жамоа хўжалигида апрель ойида озуқа цехи очилди. Цех кунига 12 тонна озуқа тайёрлаб беришга қодир. Натижада соғин сигирларнинг маҳсулдорлиги янада ортди. Цехда Исроил технологиясини қўллаш натижасида ходимлар сонини тўрттага тушириш имкони туғилди. Цех учун 40000 долларлик ускуналарни Исроил ва АҚШ етказиб берди, 10000 долларлик бино, озуқа тақсимлагич, юклагич ва траспортер Узбекистон улушидир.

Қўшма лойиҳанинг навбатдаги босқичи - иккита хусусий ферма ташкил қилишдир. Уларнинг қурилиши бошлаб юборилди. Улар Ўзбекистонда фермерликни ривожлантиришга намуна бўлиб хизмат қиладилар.

Замон МИРЗО.

Бизга ёзадилар

ЕТТИ - КЕТТИ...

Ҳаётимизни транспортсиз тасаввур қилишимиз амру маҳол. Ишга, ўқишга, меҳмонга, бозор-ўчар, қўйингки барча ишимиз деярли шу нарсасиз битмайди. Аҳоли талаб ва эҳтиёжларини назарда тутиб, жамоат транспортларининг йўловчиларга қулай хизмат кўрсатиши учун бир қатор ижобий ишлар амалга оширилди. Замонавий транспорт воситалари йўлимизни яқин, кўнглимизни хушнуд қилмоқда. Лекин... бу хайрли ишлар қатори шаҳар транспортидаги асаббузарликлар йўловчиларнинг ғашига тегмоқда. Дейлик, бекатда автобус кутиб турибсиз. 15-20 минут... у йўқ. Ҳа, энди бошқа маршрут бўйлаб «пул ишлаётгандир ё ёқилғиси тугабди-да» дея ўзингизга таскин берасиз. Манзилигингизга борадиган бошқа транспортга чиқасиз. Бу жиҳатдан метро, трамвай, троллейбуслар қатнови яхшида. Чунки учар, мана-ман деган ҳайдовчи ҳам трамвайни изидан чиқариб, троллейбуснинг «шоҳи»ни бошқа йўнлишга сола олмайди, дерсиз. Янглишасиз. Йўғ-эй, дейсизми?

Ундай бўлса эшитинг. Шошиб Алишер Навоий метроси ёнидаги бекатда, Дўмбиробод мавзесига етиб олиш учун троллейбус кутяпман. Афсуски, у ерга 7-троллейбусдан бошқа транспорт тўғри бормайди. 15, 20, 30 минут... ундан дарак йўқ. Йўловчилар борган сари кўпайиб бормоқда. Ток йўқдир десак, 14-троллейбуснинг 7 чиси бу орада бекатга келди. Орадан яна 15 минут ўтди. Энди ўзимдан шубҳалана бошладим. Эҳтимол, 7- 14- деб ўтказиб юборгандирман. Ёнимдаги йўловчига: «7 келмаяпти-я», дедим, у ҳам шуни кутиб тургандек, «7 нинг аҳволи доимо шу, 14 - ҳам троллейбус. Мана юряпти, 7 дан эса дарак йўқ. Уни кутиб, фақат асабинг бузилади. Аксига олгандек, йўловчиларнинг норозилигини кучайтириб, яна 14 чилар ўта бошлади. Бошқа иложим ҳам йўқ. Боришим керак бўлган вақтдан ярим соат ўтиб кетди. 14 ларни эрмак қилиб санай бошладим. 8, 9, 10, 11 чиси. Орадан роппа-роса бир соат вақт ўтди. Ниҳоят кутдира-кутдира «7» нинг қораси кўринди. Кимдир мурожаат қилди: келинглар, ҳайдовчидан сўрайлик, нега шунча вақт кеч келди? Яна бир йўловчи: э, ҳозир бир жеркиб беради, бекорга юрагингиз сиқилгани қолади деди. Бекатда 7 тўхтади. Ҳамма олтин топгандек унга ўзини урди...

Маҳлиё МИРСОАТОВА,
Тошкент шаҳри, Гулобод мавзеси

Хушхабар

АМЕРИКА ДЎКОНИГА МАРҲАМАТ!

Республикамиз пойтахти - Тошкентда Америка Қўшма Штатларига тегишли «Goodwill» дўкони очилди. Маълумки, «Goodwill» ҳукумат таркибига кирмайдиган, жамоат ташкилоти бўлиб, ўз ҳаражатларини ўзи қоплаш қоидалари асосида иш олиб боради. Жаҳоннинг жуда кўп мамлакатларида унинг филиаллари мавжуд. Бу ташкилотнинг асосий мақсади - имконияти чекланган кишиларга (Қўшма Штатларда ногиронларни одатда шундай деб атайдилар) ёрдам беришдир.

Мазкур ташкилотга мансуб сон-саноқсиз дўконларда асосан ногиронлар меҳнат қиладилар. Бошқаларга ёрдам қўлини чўзиш нияти бўлган кишилар ўзларига керак бўлмаган кийимлар ва пойабзалларни ана шу дўконларга топширадилар ва бунинг учун ҳақ олмайдилар.

Дўконга топширилган кийим-бошлар тузатилиб, тозаланиб ва дазмолланиб бўлингач, сотувга қўйилади.Бу эса, бир томондан молиявий муаммони ҳал қилиш ва иккинчи томондан, имконияти чекланган кишиларни, яъни ногиронларни иш билан таъминлаш имконини яратади.

Ҳозир «Goodwill»нинг Тошкентдаги дўконида 4 киши ишламоқда. Истиқболда шу хил дўконлар тармоғини кенгайтириш мўлжалланган. Янги дўкон Американинг «Каунтерпеpт консорциум» ташкилоти мадади билан очилди.

Р.ТЕМУРОВ,
«Ишонч»нинг жамоатчи мухбири

Солиқчига - синчковлик билан

ЭШИТДИНГИЗМИ?

Қашқадарё вилояти солиқ идоралари ходимлари ўтган ойда мулкчилик шаклидан қатъий назар 486 та савдо ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида текширув ўтказиб, шундан 434 ҳолатда (89 фоиз) қоидабузарликлар борлигини аниқладилар.

***

Косон туманидаги 7-ишчилар таъминоти бўлими лицензиясиз фаолият кўрсатаётганлиги учун топган 378600 сўм даромади яна шунча молиявий жарима билан давлат бюджетига ундирилди. Бош ҳисобчи А.Бобоқулов эса 2000 сўмлик маъмурий жаримага тортилди.

***

Муборак туманидаги «Отабек» хусусий савдо дўкони йиллик солиқларни ўз вақтида тўламаганлиги учун жамоаси билан 106244 сўм бюджетга ҳисобланади. Корхона раҳбари Н.Урунов ва бош ҳисобчи О.Ҳасановга нисбатан 2000 сўмдан маъмурий жарима қўлланилди.

***

Нишон туманидаги «Лочин» хусусий савдо ишлаб чиқариш фирмасида бюджет тўловлари бўйича текширувлар ўтказилганида 22500 сўмлик даромад яширилганлиги аниқланди. Унга юз фоиз молиявий жарима қўлланилиб, жами 45000 сўм бюджетга қўшимча ҳисобланди.

***

Шаҳрисабз шаҳар савдо ҳиссадорлик жамиятига қарашли 57-сонли озиқ-овқат дўкони сотувчиси М.Нуриллаев харидор А.Назаровга 4 шиша шампан виноси сотиб, унинг 64 сў[м]ини уриб қолди. Эгри қўллиги ошкор бўлгач материаллар шаҳар прокуратурасига берилди.

Шаҳардаги 48-сонли озиқ-овқат савдо дўкони мудири Э.Ҳамидов ҳам «чаққон»ликда қўшнисидан қолишмас экан. У харидор А.Холмуродовга икки шиша арош ва ўн дона хўжалик совуни сотиб 36 сўм 72 тийинига хиёнат қилди. Бунинг устига дўконда назорат касса аппарати ҳам ишламас экан. Ҳозир шаҳар прокуратураси бу иш билан жиддий шуғулланмоқда.

***

Косон туманидаги «Улуғбек» хусусий савдо дўконида солиқчилар текширув ўтказишганида туман ҳокимлиги томонидан ажратилган 10 тонна ўсимлик ёғи товар айирбошлаш йўли билан Қорақалпоғистон Республикасидаги «Диер» савдо ишлаб чиқариш фирмасига бериб юборилганлиги аниқланди. Дўкон раҳбари У.Омонов қилғиликни қилиб қўйиб энди ўзини четга олмоқчи бўлганида жойига ўтказиб қўйилди. Энди у прокуратура олдида жавоб беради. Тумандаги «Жавоҳир» хусусий савдо ва ишлаб чиқариш фирмаси раҳбари И.Олчаев ҳам шундай қингир иш тутиб ҳозир юзи шувут бўлиб ўтирибди.

***

Деҳқонобод туман матлубот жамиятига қарашли 53-сон дўкон сотувчиси У.Тўлаганов назорат кассасини ишлатмаганлиги учун 2000 сўм маъмурий жаримага тортилди. Шунча жаримани тўлашга 66-сон дўкон сотувчиси Н.Йўлдошев ҳам мажбур бўлиб турибди. 24-сон дўкон сотувчиси Д.Саидовга эса 1200 сўм миқдорида жарима солинди. Энди барча дўконларда назорат касса аппарати бенуқсон ишлаб турса ажаб эмас.

***

Баҳористон тумани марказида фуқаро Х.Ҳакимов салкам тўрт минг сўмлик дори-дармонларни рухсатсиз ва ҳужжатсиз сотиб ўтирганда қўлга тушди. Бундай ноқонуний ҳатти-ҳаракатга энди туман суди ўз баҳосини беради.

***

Шаҳрисабз туманидаги 43-сон савдо дўкони мудири Ш.Нурматов ҳар бир харидордан беш-ўн сўм шилиб қолмаса кўнгли жойига тушмайдиган бўлиб қолган. Лекин харидор А.Толибовга хизмат қилиб 24 сўмни уриб қолганида қўлга тушди. Энди ўзи 2000 сўм жарима тўлайдиган бўлди.

Давлат солиқ қўмитаси
Матбуот хизмати

Хизматга енг шимариб...

ДЕНОВДА «БЎРОНЛИ» БЕКАТ

Деновда автобуслар «қўнадиган» шоҳбекатнинг қурилишига аллақачон эҳтиёж сезилган эди. Аҳолининг бу истак-талаби, қолаверса, орзуси мана икки йил бўлдики, ушалди. Илгари «Сурхондарётранс»га қарашли қурувчи-монтажчилар ташкилоти мазкур шоҳбекатни фойдаланишга топширишди.

Жамоатчи мухбиримиз Денов шоҳбекати бошлиғи Тўра Хўжамуродов билан ушбу иншоотнинг бугунги фаолияти ҳақида суҳбатлашди.

— Ушанда ходимларимизнинг бирортаси мен назоратчиман, мен ҳисобчиман ёки паттачиман деб турмади — деб гап бошлади Т. Хўжамуродов.— Аҳолига хизмат кўрсатувчи шоҳбекатнинг қурилишида 70 кишилик жамоамиз қурувчиларга астойдил ёрдам берди. Ҳамкорликдаги меҳнат-шижоатимиз туфайли бўлса керак, ҳайтовур, иншоот муддатидан аввалроқ қуриб битказилди.

Бугунги кунда унинг таркибига Узун, Сариосиё, Олтинсой, Шўрчи, Қумқўрғон ва Саидоталиқ шоҳбекатлари кириб, Сурхондарёнинг шимолий ҳудудлари аҳолисига тўлиқ хизмат кўрсатаяпмиз. Давлат хазинасига ойига 2,5 миллиондан зиёд маблағ тушираяпмиз.

— Шоҳбекат қайси автокорхонанинг хизматидан фойдаланаётир?

— Халқ депутати Комилжон Сапиев раҳбарлик қилаётган Денов шаҳридаги «Чиғониён» ҳиссадорлик жамияти шоҳбекатни 300 та автобуси билан «таъминлаб» турибди. Бу ердан мамлакатимизнинг деярли барча вилоят ва шаҳарларига, шунингдек, Қирғизистон пойтахти Бишкек шаҳрига томон сафарга чиқса бўлади.

Маълумки, транспорт хизмати харажатларини тўлиқ қопламайдиган тармоқлардан ҳисобланади. Лекин бозор иқтисодиёти шароитида зарарга ишлаш ҳам тўғри эмас. Шунинг учун ўз харажатларини қоплолмай ишлаётган вилоят ичидаги 148 та автобусимизнинг молиявий аҳволи узоқ йўналишда қатнайдиган автобусларнинг даромади билан мувозанатга келтирилаётир. Масалан, Тошкентга жўнаган биргина автобусимиз бир кунда камида 20 минг сўм фойда келтиради. Бинобарин, бу шаҳар ичидаги автобусларнинг бир ойлик фойдасига тенгдир.

— Маълумки, бозор муносабатлари шароитида фойдани, яъни сармояни кўпайтириш, унинг айланишини тезлаштириш тамойилларига катта эътибор берилаётир. Ҳақиқий тадбиркорлар, масалан, 100 сўм фойда кўрса, шу сармоясини 200 сўмга айлантириш йўлидан боришаётир. Шу хусусият шоҳбекат жамоасининг фаолиятида қай йўсинда намоён бўлаяпти?

— Албатта, бозор иқтисодиёти шароитида тадбиркорлик билан иш юритиш муҳим омил ҳисобланади. Шу туфайли ташкилотимизга қарашли барча бош бекатларни хўжалик ҳисобига ўтказиш ҳақида ўз ички буйруғимизни чиқардик. Ҳозир биргина бизнинг шоҳбекатдаги ана шундай тармоқдан ҳисобимизга кунига 500 сўм атрофида маблағ тушаяпти. Шунингдек, шоҳбекат ҳудудидан савдо тармоқлари ва маиший хизмат шаҳобчалари учун ижарага ер бердик. Бундан ҳам даромад келиб турибди.

Яқин кунларда Узун туманининг Шаргун шаҳри ва Шўрчи туманининг Элбоён қўрғонида бош бекатлар барпо этмоқчимиз. Қумқўрғон бош бекатини эса замон талабига мослаб қайта таъмирламоқчимиз. Ўйлайманки, бу тадбирларимиз ҳам ҳисобимизга қўшимча маблағ тушириш учун омил бўлади.

Биласиз, аҳолига траспорт хизмати кўрсатиш масъулиятли вазифалардан ҳисобланади. Шу туфайли ҳар бир автобус техник назоратдан ўтади. Ҳайдовчи ҳам ўз навбатида тиббий кўрикдан ўтиб, якуний ҳужжатга имзо чекилгач, автобуснинг йўналишга чиқишига рухсат этилади. Ваҳоланки, ҳозирги пайтда бошқа жойларда бўлгани каби бизнинг шоҳбекатимиз атрофида ҳам ташкилотларнинг ижарага чиқарилган автобуслари кўпайиб кеттан. Буни тартибга келтириш керак. Бундай ташкилотларнинг йўлга чиқарилган автобуслари техник назоратдан ёки ҳайдовчиси тиббий кўрикдан ўтмаган бўлиши мумкин. Бундай ҳолат эса транспорт хизмати соҳасидаги турли тасодифларга сабаб бўлаётир.

— Янги йўналишлар ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз...

— Шоҳбекатимиз ўз имкониятларини кенгайтириш мақсадида янги йўналишлар бўйича автобус қатновини изга солмоқчи. Хусусан, Афғонистон томонларда тинчлик ўрнатилиб, ҳаёт изга тушса, шоҳбекатимиздан Қобул, Мозоришариф, Ҳайратон, шунингдек Покистон шаҳарларига ва бошқа, бизга яқинроқ хорижий юртларга ҳам янги автобус йўналишлари очишнинг имконияти туғиларди. Яқин кунларда Деновдан Эронга янги йўналиш очмоқчимиз. Чунки, мустақил давлатимизнинг юксалишида савдо-сотиқ, тижорат ишлари ҳам катта аҳамиятга эгадир. Яқин кунларда сурхондарёлик тадбиркорлар биргина Тошкент орқали эмас, тўғридан-тўғри Денов орқали хорижга чиқиш имкониятига эга бўладилар.

— Кўп ташкилот ва муассасалар ҳозирги пайтда нақд пулнинг камлиги сабабли ишчи-ходимларига ўз вақтида ойлик маошларини етказиб беришга қийинчилик сезишмоқда. Бу борада қандай ишларни амалга оширмоқдасизлар?

— Бизда бундай муаммо йўқ. Ишчи-ходимларимизнинг ўртача ойлик маоши 1 минг 700 сўмни ташкил этаяпти. Улар меҳнат ҳақларини ўз вақтида олиб туришибди. Ҳар ойда мукофот пули ҳам бериб турибмиз. Шунингдек, баъзи иқтисодий кўмакка муҳтож бўлиб қолган, ёки бирор тадбир ўтказаётган ходимларимизга имконият даражасида моддий ёрдам кўрсатяпмиз. Меҳнаткашларимизни ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш учун маблағ топиб турибмиз.

Бундан ташқари ҳайдовчи-ҳамкасбларга қулай шароит яратиш мақсадида шоҳбекат атрофида бир қатор маиший хизмат иншоотлари, турли халқ истеъмоли маҳсулотлари билан савдо қилувчи тармоқлар барпо этиб қўйилган.

Бир сўз билан айтганда, бугунги тезкор даврда Денов шоҳбекати шаҳарнинг энг гавжум, энг «бўронли» нуқтаси бўлиб қолган. Аҳолига хизмат кўрсатишимиз ҳам кун сайин яхшиланиб бормоқда.

Зарифжон МИРЗАҚУЛОВ
суҳбатлашди.

1996 йил - Амир Темур йили

ИЛМНИНГ БАРЧАСИ - ҲАҚИҚАТДУР

Сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан бақувват давлатдагина фан ва маданият гуллаб яшнайди. Фан ва маданият ривожи эса давлат ва жамият қудратига-қудрат, обрўсига-обрў қўшади. Шу боис Соҳибқирон тахтга ўтиргач мамлакатни сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш йўлини танлади. Мадрасалар қурилишига, илми толибларнинг моддий таъминотига алоҳида эътибор берди. Ана шундай ғамхўрлик туфайли дунёнинг турли ерларидан Самарқанд, Шаҳрисабз, Бухоро, Насаф (Қарши) мадрасаларига илми толиблар оқиб кела бошлади. Жалолиддин Румийнинг Самарқандга келиб таълим олиши ёки ибн Арабшоҳнинг йирик тарихчи олим бўлиб етишувини эслайлик.

Давлатнинг илм-фан ва маданияти ривожи у ёки бу миллатга қараб эмас, балки муҳитга илм-фан ва маданиятга қаратилган диққат-эътиборга боғлиқлиги, истеъдодларнинг миллати байналминал, умуминсоний бўлиши ҳақида тарихда мисоллар жуда кўп: Араб халифалигида маданият энг гуллаб-яшнаган давр IX-XI асрларда Бағдод, Дамашқ ва бошқа шаҳарларда ижод этган олимларнинг кўпчилиги эронликлар, сурияликлар, юнонлар ва ҳатто Мовароуннаҳр туркларидан иборат эди. Рус империясини олайлик: XVIII аср ва XIX аср биринчи ярмида олимларнинг мутлоқ кўпчилиги Ғарбий овруполиклар бўлиб, аввалига - улар орасида рус миллати вакилларидан деярли йўқ эди. Рус олимлари кейинчалик шакллана бошлади. Демак, Амир Темурнинг «Самарқандга олимларни бошқа юртлардан олиб келгани» масаласига ана шу мезон билан ёндошмоқ лозим бўлади. Қолаверса, Мовароуннаҳр қадимдан маҳаллий олимлар маскани бўлиб келганини ҳам эътибордан соқит қилиб бўлмайди.

Чингизийлар даврида турли туман тазъйиқлар туфайли олиму фозиллар бошқа юртларга кетишгач Мовароуннаҳр ҳувиллаб қолган эди. Амир Темур даврида эса улар яна салтанат соҳибининг фан ва маданиятига ғамхўрлиги туфайли қайтиб келдилар.

Соҳибқирон ҳазратлари барпо этган буюк салтанатда илм-фанга рағбат кучлилиги туфайли Мовароуннаҳрда Уйғониш даври бошланди. Буни шундан ҳам билса бўладики, Амир Темур ва унинг авлодларидан 30 дан ортиқ киши ҳукмдор бўлишлари билан бирга дунёга танилган олиму фозил, шоиру мусаввирлар, фан ва маданият соҳасида ўткир истеъдод соҳиблари бўлганлар. Ана шу анъананинг бошловчиси Соҳибқирон Амир Кўрагон эди.

Заковатли олим Ашраф Аҳмедов «Амир Темур ҳақида ҳақиқат» мақоласида («Сомон йўли» тўплами, 1992) Соҳибқироннинг олиму фузалоларга ғамхўрлик кўрсатганлигини ҳолис баҳолайди. Маълумки, муғуллар 1221 йилнинг эрта баҳорида Буюк Хоразмшоҳлар пойтахти Урганчни забт этиб, шаҳар аҳолисини қирғин қилади ва юз минг уста ҳунарманд ва олимларни империя пойтахти Қорақурумга олиб кетадилар. Шу воқеалардан 30-40 йилдан сўнг Қорақурумда бўлган итальян сайёҳлари бу ерда қарийб турли миллатга мансуб 2 миллион ҳунарманд ва донишмандларни учратган. Муғуллар босиб олган барча йирик шаҳарлардан зиё аҳли олиб кетилган. Лекин ўша олим, ҳунарманд ва донишмандларнинг ишларидан ҳеч бир нарса қолдими? Бу саволга иккиланмасдан «йўқ!» деб жавоб бериш мумкин. Чунки улар маданият марказларидан зўравонлик билан кўчириб кетилган бўлиб, саҳро ўртасида жойлашган, ўтов ва капалардан иборат бир «шаҳар» бўлган Қорақурумда ижод аҳли учун зарур шарт-шароит йўқ эди. Иккинчи мисол тариқасида Қозизода Румийнинг тақдири ҳақида тўхталиб ўтиш жоиз. У аслида Туркиянинг Бурса шаҳрида туғилган. Мадрасада ўқиб юрган йилларида устози Фанорий афандидан «Мовароуннаҳр» уламосининг улуши риёзиядаки овозам машҳурасини эшита-эшита ниҳоят икмоли таҳсил учун у жониба гетмакка қарор вермиш» экан. Агар Қозизода 1355-1363 йиллар орасида таваллуд топганини эътиборга олсак, бу воқеа XIV аср 80-йилларининг ўрталарига тўғри келишини кўрамиз. 1380 йилнинг ўртасида Амир Темур «Уч йиллик юришга» отланаётган эди. Демак, ўша даврдаёқ, яъни Темур ҳали бегона мамлакатлардан олимларни келтирмасиданоқ Мовароуннаҳрдаги олимларнинг математика соҳасидаги ютуқлари Осиё ва Европага ҳамда Туркиянинг кичик бир шаҳарчасигача етган, у ердаги ёш йигит - Қозизодани ўз илмини камолатга етказишга даъват этган.

Албатта, Амир Темурнинг фан арбобларини бошқа ерлардан пойтахтга олиб келганини инкор этиб бўлмайди. Улар орасида Ҳусомиддин Иброҳимшоҳ Кирмоний каби табиб, мавлона Аҳмад каби астраномлар ҳам бор эди. Лекин аслида олим ва ҳунармандларнинг Мовароуннаҳр ва унинг пойтахти Самарқандга бу ердаги фан ва маданиятнинг юксак даражадалиги жалб этганлиги шубҳасиздир...

Демак, илм ва маданият аҳллари ўз ижодларини юксалтириш учун имкон излаб, бир мамлакатдан бошқа мамлакатга ва айниқса йирик пойтахтларга кўчишлари табиий бир ҳол эди. Соҳибқирон минг-минглаб олим ва меъморларни ўз пойтахти Самарқандга йўллаб, фан-маданият юксалиши учун қадимий анъаналарга таянмаганида ва улар учун шарт-шароит яратиб бермаганида эди, олиму фозилларнинг қўлидан ҳеч нарса келмас ва улар тезда тарқалиб кетган бўларди. Бунинг исботини «Темур тузуклари»нинг турку тожик, арабу ажам тоифалари ҳақидаги бобда ҳам кўрамиз. Жумладан, «Тузуклар»да шундай дейилади: «Биринчи навбатда, мазкур тоифа ва табақалардан бўлган саййидлар ва уломони иззат-ҳурмат қилишни, ҳар қандай истаклари бўлса дарҳол муҳайё этиб, муқаррар равишда уларнинг аҳволидан хабардор бўлиб туришни буюрдим». (67-сах.)

Соҳибқирон маърифатпарвар инсон бўлиб, маданиятни ҳамма нарсадан устун қўйган, илм-фан кучига таянган. Олиму фузалолар мамлакат иқтисодий ва маданий тараққиётидаги ўрнини чуқур англаган. У сафарда ва уйда доимо дин арбоблари, ўз касбининг ҳунар соҳиблари, меъморлар, мунажжимлар, табиблар, олиму фузалоларни қадрлар, улар билан тез-тез суҳбатлар қурар, маслаҳатлашар, фикр-хулосалари билан ҳисоблашиб тадбир тузарди. Унинг учун илм аҳлининг миллати, элати ва ирқининг фарқи йўқ эди. Шу боис Соҳибқирон илм аҳлларининг яшаш, ижод қилишлари учун қулай ва зарур шарт-шароит ҳозирлаб берди. Илм аҳллари ўз истеъдоди йўналишларига қараб, Амир Темур давлатидаги ўн икки тоифанинг ҳамма бўғинларидан ўрин олганлар.

«Тузуклар»да шундай дейилади: «Биринчи тоифа саййидлар, уламо шайхлар, фозилларни ўзимга яқинлаштирдим. Улар менинг саройимга доимо келиб-кетиб, мажлисимни безаб туришди. Диний, ҳуқуқий-ақлий масалаларни ўртага ташлаб, фикрлар билдиришарди. Ҳалол ва ҳаромга оид масалаларни мен улардан ўргандим.

Иккинчи тоифа - ақлли кишилар... Учинчи тоифа - дуогўй кишилар... Еттинчи тоифа - вазирлар, бош котиблар, девон муншийлари... Саккизинчи тоифа - ҳакимлар, табиблар, мунажжимлар ва муҳандислар... Тўққизинчи тоифа - муҳаддислар, пайғамбарнинг авлодлари ва саҳобалари» ҳақида ривоятлар нақл қилувчилар (тарихчилар) ҳамда қиссахонлар... Унинчи тоифа - машойихлар, суфийлар, худони таниган орифлар... Ун биринчи тоифа - касбу ҳунар эгалари...»

Ироқда Султон Увайс Жалойир ҳукмдорлик (1356-1374) қилган йиллари Чиғатой улусида сиёсий бўҳронлар авж олгач бу ердан жуда кўп олиму фозиллар Боғдодга келдилар. Озарбайжон, Табриз, Мусул, Диёрбакр Султон Увайс давлатига қарам эди. Султон Увайс вафотидан сўнг бу диёр олиму фозиллари Амир Темур саройига - Самарқандга йўл оладилар. Улар орасида Ҳожа Абдулқодир, Сайфиддин, Абдульмўмин, Қутбиддин Нойий ва бошқалар бор эди. Соҳибқирон 1393 йилги юриши вақтида Боғдоддан Абдулҳай мусаввир, Мавлоно Шамсиддин каби фозилларни Самарқандга олиб келади.

Шарофиддин Али Яздийнинг ёзишича, Амир Темур Дамашқдан мавлоно Жамолиддин, Мавлоно Сулаймон деган табибларни кўчиртириб келиб, уларга катта илтифотлар кўргазган. Боғдоддан Самарқандга келганлар орасида Ибн Арабшоҳ ҳам бўлиб, у етук олимлар тарбиясида вояга етади. Кейинчалик Ибн Арабшоҳ араб тилида Амир Темур ҳақидаги Шарқу Ғарбга машҳур «Ажойиб ул мақдур фи тарихи Таймур» асарини ёзади.

Ибн Арабшоҳ бу асарида шундай деган эди: «Темур олимларга меҳрибон бўлиб, саййиди шарифларни ўзига яқин тутарди. Уламолар ва фозилларга тўла-тўкис иззат кўрсатиб, уларни ҳар қандай кимсадан батамом муқаддас кўрарди. Уларнинг ҳар бирини ўз мартабасига қўйиб, ўз икрому ҳурматини унга изҳор этарди. Уларга нисбатан ўз мурувввати бисотини ёярдики, бу мурувввати унинг ҳайбати билан аралаш эди. Улар билан мазмунли баҳс ҳам юритар эдики, бу баҳсида инсофу ҳиммат бўларди».

Зеро, Ибн Арабшоҳ, Ҳофизи Абру, Абдураззоқ Самарқандий асарларида Соҳибқироннинг Қуръони карим, тарих, фалакиёт табобат илмларидан яхши хабардорлиги ҳақида маълумотлар келтирилган.

Ибн Арабшоҳ Соҳибқирон Самарқандда кўплаб фиқх олимларни, ҳофиз (қори)ларни, мусиқачиларни, мунажжимларни, заргарларни, шатранж (шахмат)чиларни тўплагани ва уларга ғамхўрлик қилганини бирма-бир иншо этади. Булардан мавлоно Абдумалик - у «Ҳидоя» соҳиби Бурҳониддин ал-Марғилонийнинг авлодидан бўлиб, мударрислик қилар, шатранж ва нард ўйинларидан таълим берар ҳамда ягона бир ҳолатда шеър ҳам назм этарди.

Соҳибқирон саройидаги машҳур фиқх олимлардан бири Саъдуддин Тафтазоний (1322-1392) Ироқда таваллуд топган эди. Умрининг кўп қисмини Эрон, Мовароуннаҳр шаҳарларида ўтказган. 1383 йилгача Ҳирот, Ғиждувон, Жом, Туркистон ва Хоразмда яшаб, сўнг Самарқандга келган.

Баъзи манбаларда Тафтазоний 1392 йили вафот этгач, ўзлари қурдирган мадраса ёнидаги мақбарага дафн этилган дейилади. Ибн Арабшоҳ эса «У 791 йилнинг муҳаррам (1389 йил январ) ойида Самарқандда вафот этди. Ибн Арабшоҳга ишонмай бўлмас. Чунки, у \Саъдуддин Тафтазонийнинг Соҳибқирон саройида ишлаган даврларининг бевосита гувоҳидир. Тафтазоний ҳоки Сарахсдаги мадраса ёнидаги мақбарага 1392 йили қайта дафн этилган бўлиши мумкин.

Амир Темур саройида хизмат қилганлардан яна бири Амир Саййид Шариф Журжоний (1339-1413) дир. Шариф Журжоний илоҳиёт, фиқх, тил, фалакиёт илмларининг етук билимдони бўлиб, кўплаб асарлар яратган. У аввал Шерозда, сўнг Амир Темур саройида 1406 йилгача Самарқандда яшаб, яна Шерозга қайтади ва шу ерда вафот этади.

Амир Темур даврида Саъдуддин Тафтазоний ва Амир Саййид Шариф Журжонийлар идроки нуридан кўплаб истеъдод соҳиблари баҳраманд бўлганлар. Буюк олимлар ўтказган мажлис-суҳбатлар Соҳибқиронни ҳам мафтун этган.

Соҳибқирон кибзу ҳимоясидаги олимлардан бири Ҳожа Муҳаммад аз-Зоҳид ал-Бухорий бўлиб, бу зот улуғ тафсирчи, ҳадисчи, ҳофиз бўлган - Қуръони Каримни юз жилдда тафсир қилган. У 822 (1419) йилда Маккада вафот этган. Қуръони Каримни савтда ҳамда тажвид билан ёд олган, қироати ўткир ҳофизлардан мавлона Фахриддин, Абдулатиф аз-Дамғоний, Мавлоно Асадуддин, Шариф Ҳофиз ал-Ҳусайний, Маҳмуд Муҳриқ ал-Хоразмий, Жамолиддин Аҳмад ал-Хоразмий каби олимлар ҳам Соҳибқирон саройида муқим эдилар.

Ваъзхон ва хатиблардан мавлоно Аҳмад ибн Шамсул Аимма, мавлоно Мансур ал-Қоғоний, мавлоно Аҳмад ат-Термизийнинг номлари машҳур эди. Мавлоно Мансур Аҳмад ибн Шамсул Аимма туркча, форсча, арабчада маликул калом бўлган.

Моҳир ҳаттот ва котиблардан Абдулқодир ал-Марoғий, Саййид Ҳаттот ибн Бандгир, Тожуддин ас-Салмоний, Умар Укта машҳур эди. Абдуқодир ал-Марoғий мусиқа илмида ҳам устоз саналган.

Соҳибқирон саройида «...мунажжимлардан бир гуруҳ моҳир кишиларки, -деб ёзади ибн Арабшоҳ,- мен уларнинг исмларидан фақат мавлоно Аҳмаддан бошқасини эслай олмайман. У табиб, мисгар ва юлдузга разм солиб, ҳисоб оладиган олим эди. У менга: юлдузларга қараб икки юз йилга хукм (толеи) чиқардим» деганди. Бу гап 808 (1405-1406) йилда Самарқандда бўлган эди.

Заргарлардан ал-Ҳож Али аш-Шерози ва ал-Ҳож Муҳаммад Ҳофиз аш-Шерозий ва бошқалар энг кўзга кўринган сангтарошлардан бири Олтун эди. Олтун ўз хунарида бир мўъжиза бўлиб, қимматбаҳо тошларга нақш солар, яшмга, ақиққа, Ёқут Ҳаммавийнинг хатидан ҳам чиройли хат билан ўйиб ёзарди.

Амир Темур ҳазратлари даврида Самарқанд, Кеш (Шаҳрисабз) ва бошқа жойларда бунёд этилган иморатлар ва яратилган санъат асарлари чинакам гўзаллик ва улуғворликка ҳақиқий муҳаббат қўйган ташна қалб изоҳидир!

Қуръони Каримнинг «Аллоҳ гўзалдир, У гўзалликни севади!» оятига кўра, Соҳибқирон қалбида ҳақиқий гўзаллик ва улуғворликка муҳаббат ва ташналик шу қадар кучли эдики, бунга унинг даврида бино этилган гўзал меъморий обидалар, яратилган гўзал санъат асарлари далилидир!

Соҳибқирон қалб тубидаги гўзаллик ва улуғворликка шу муҳаббати ва ташналиги туфайли ўз атрофига чинакам истеъдод соҳибларини йиғиб, уларга раҳнамолик қилдики, бу истеъдодлар-олимлар, меъморлар, мусаввирлар, наққошлар, усталар... ҳақиқий ижодкорлик - гўзаллик ва улуғворлик яратиш билан машғул бўлдиларки, бунга ўша замондан ҳозиргача сақланиб қолган бир-биридан гўзал иморатлар санъат асарлари шоҳиддир!

Дарҳақиқат, Соҳибқирон қалб амри билан қурилган муҳташам мадрасалар, мақбаралар, масжидлар, хоноқолар, кўшк-саройлар, чорбоғлар ҳозиргача жаҳон аҳлини ҳайратга солади. Бу биноларни қуришда ўнлаб, юзлаб, ҳатто минглаб маҳаллий ва фатҳ этилган ўлкалардан келган меъморлар, наққошлар, мусаввирлар, усталар ҳам қатнашганлар. Қай бирлари биноларнинг тарҳи (лойиҳаси)ни чизганлар, қай бирлари ғишт терганлар, лой қорганлар, қай бирлари нақшлар, манзаралар билан зеб берганлар, қай бирлари Қуръони \карим оятлари, Ҳадиси Шариф битикларини ёзганлар...

Ғуломхон ҒОФУРОВ,
ТошДУ доценти.

ДЎСТЛИК ҒОЛИБ

Олмалиқнинг «Металлург» маданият саройида Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган III анъанавий халқ оғзаки ижоди фестивали бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз кон-металлургия саноати ходимлари ҳаваскор ижрочилари қатнашди.

Фестивалда турли миллат қўшиқ ва рақслари, қўғирчоқ ўйинлари, халқ оғзаки ижоди театрлаштирилган саҳна томошалари, лапарлар ижро этилди. Бекобод металлургларинингг халқ чолғу ўғил болалар фольклор, «Шодиёна» фольклор-этнорафик, «Парвоз» рақс дасталари ҳамда «Рандеву» гуруҳи ўз маҳоратларини намойиш этишди. Х.Рўзиқулов раҳбарлигидаги «Ниҳол» оилавий дастаси ижро этган куй, қўшиқ ва рақслар ҳакамларнинг юқори баҳосини олди. Х.Рўзиқулов ижросидаги «Она Туркистон», Ф.Шукуралиев ижро этган «Наврўзи ажам», М.Жўраева ижросидаги «Муножат» қўшиқлари ва М.Шарипова ижросидаги «Сочим учи қўнғироқ» лапарини томошабинлар қизғин олқишлашди.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати хори ижро этган «Троицани шарафлаш», «Ситора» ансамблининг «Унаштирув», «Лейсан» татар-бошқирд ансамблининг «Тўйлашув» саҳна асарлари ҳакамлар томонидан муносиб баҳоланди. Екатерина Шимко раҳбарлигидаги «Ритм» гуруҳи «Шарқ жилолари» рақсини алоҳида маҳорат билан ижро этди. «Кантри» дастаси ижросидаги корейс ва рус халқ рақслари ҳам томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди. Бу томошаларни саҳналаштиришда Мукаррам Абдураҳмонова, Тамара Шегай, Фания Шокирова, Вадим Кан сингари бадиий раҳбарларнинг хизмати катта бўлди.

-Оғзаки ижодда қадим-қадимдан халқ расм-русумлари, анъаналари ўз аксини топган,-дейди «Металлург» маданият саройининг раҳбари Вера Николаевна Наймушина. - Дастамиз буларни саҳнада бадиий ифодалашга ҳаракат қилганди.

Чирчиқ ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар комбинатининг маданият саройи ҳаваскорлари сумалак пиширишнинг саҳна томошасини намойиш қилди. М.Йўлдошева, К.Бекмуродов, Р.Худойқулов, Р.Гладишева, А.Ромадановалар ўзбекча, тожикча ва украинча қўшиқларни зўр маҳорат билан ижро этишди.

- Амир Темур хотираларига бағишлаб ўтказилган фестивалимизда мамлакатимиз металлургларининг дўстлиги ғолиб чиқди, -деди ҳакамлар раҳбари,-Ўзбекистон Кон-металлургия саноати ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси раисининг ўринбосари Маъфура Эшонхўжаева ғолибларга мукофотларни топшираётиб. - Зеро, буюк бобокалонимиз миллатлар ва элатларни қовуштириш, бирлаштириш ишига бутун ҳаётларини бағишлаган эдилар.

«Металлург» маданият саройида кон-металлургия саноати ходимлари амалий санъат намуналари кўргазмаси ташкил этилди. Кўргазма фестивал қатнашчиларида катта таассурот қолдирди.

Ж.САЪДУЛЛАЕВ.

Одамийлик сабоқлари

ШАРИАТ ҚОЗИСИ НЕГА ЖАЗОЛАМАДИ?

Шифохонада бир палатада даволанаётган икки қариядан бирининг олдига ўғил-қизлари бот-бот келиб туришар, иккинчисидан ҳол сўраш учун ташриф буюраётган новча, индамас, йигирма беш - йигирма олти ёшлардаги кўзлари ҳорғин йигит кўриниши ҳамон палатадагилар келишиб қўйгандек ўрнимиздан қўзғолиб ташқарига йўналардик. Сабаби, ота-бола ўртасидаги муомала қандайдир совуқроқ тусда кечар, бегоналар иштирокига қарамасдан аччиқ-қуруқ сўзлар айланар, оқибатда ҳижолат тортиб уларни ёлғиз қолдиришга интилардик. Охири, кўнглимиздан ўтаётган сўроқ-саволларни сездими, кўпинча бир нуқтага тикилиб қовоқ уюб ўтирадиган тўла гавдали, сочи олинган боши пишган тарвузни эслатадиган, етмиш йил яшаб қўйганига қарамасдан соч-соқоллари қоп-қора ҳалиги шеригимизнинг ўзи оғиз очди:

-Бу итдан тарқаган ҳам ўша ярамасдан туғилган...

Аввалига нимага ишора қилаётганини, ҳақоратланаётган шахснинг кимлигини билмасдан бир-биримизга қарадик.

- Онасини айтяпман, ўша манжалақини! - Кўзларидан олов сачраганича овозини баландлатди суҳбатдошимиз. - Қиёфаси одамсифат эди-ю ўзи асли итдан баттар. Жаҳлимни чиқарганди, ўзимни тийиб тура олмадим, талоқ қилиб юбордим.

- Об-бо, - гапираётганнинг қаршисида ўтирган отахон сапчиб кетгандек бўлди. - Шайтонга ҳай беринг, биродар, талоқ билан ҳазиллашманг, ўғлингиз, каттагина одам бўлиб қопти!

- Ундан катталариям бор, - қўл силтади қорасоқол. - Ярамасдан беш ўғил, қиз кўрганман. Бари бола-чақали.

- Чакки қипсиз, - узун соқол отахон ҳамон ўзига кела олмасди. Сўнг аттанг, дегандек тилини тақиллатиб бош чайқади. Қорасоқолнинг жим қолганини кўриб давом этди. - Эркак киши ёши улғайган сайин тили ширин бўлиб бориши керак. Қанақа одамлар хотин олиб, хотин қўйишларини мен ҳеч ақлимга сиғдира олмайман. Кейин соқолини майин силаб ёш йигитлардек кулиб қўйди.

- Отадан ўн беш-ўн олти ёшимда етим қолганман. Уч ўғил, тўрт қиз эдик. Ажабо, болалигимга қарамасдан худо умр бериб улғайсам, вояга етсам мен ҳам ота-онамдек битта билан ўтаман, уч ўғил, тўрт қиз кўраман, дея ният қилардим. Тўрт йил муттасил урушда юриб ҳам шу орзу йўлдошим бўлди. Астойдил ҳоҳласанг, Яратган етказаркан. Олти ўғил, уч қизим бор. Ҳаммасини уйлаб-жойлаганман. Кампирим билан икки кам эллик йил бирга умр кечирдик. Тўғри, талашиб-тортишган кунлар ҳам бўлди. Лекин оилам деб, рўзғорим деб қилганмиз барини. Кеча-кундуз Оллоҳдан кампиримнинг умрини узун этгин, унинг ортидан қолмайин, деб сўрайман. Ҳеч қандай гап эшитмагандек қорасоқол қовоғини уйганича гап қўшди:

- Ҳеч бўлмаса, мана шу бешинчиси одам чиқар, дегандим. Бўлмади, бунисиям итдан бешбаттар экан лаънати.

Аввалига «бешинчиси» кимлигига ақлимиз етмади. Кейин «Талоқ қилинган аёл қорасоқолга бешинчи хотин бўлганлигини тушундик. Жимликни тағин қорасоқолнинг ўзи бузди.

- Қаранги, гоҳо манави итдан тарқаганнинг болалари ҳам менга йўл кўрсатмоқчи, шаллақилик қилмоқчи бўлишади. Шунда бир сафар:

- Ҳой, ким билан гаплашяпсанлар, мен кўп нарсани кўрган қашқирман-а, ҳазиллашмаларинг мен билан. Ёшлигимда қанақа ўтганлигимни онангдан сўра. Бариннгнинг каллангни сапчадек узиб ташламайин жиним қўзғаб, дедим.

- Астағфирулло денг, астағфирулло, - узунсоқол отахон қорасоқолни инсофга чақирди. - Ахир. улар фарзандларингиз-ку!

- Йўқса-чи, - қорасоқол овозини баландлатди. - Пуштикамаримдан дунёга келишган жувонмарглар!

- Тавба денг-а, тавба, - узунсоқол отахон танбеҳ берди. - Бошингиз ёстиққа тегса, ўшалар кор келади. Сиздан сўнг кимнинг фарзанди деса, сизнинг номингизни эслашади.

Орага ноқулай сукунат чўкди. Биз, палатадаги тўрт бемордан иккимиз ёшроқ бўлганлигимиздан қариялар баҳсига аралашишга ботинмасдик. Яхшики, узунсоқол отахон ширин тушни эслагандек асабий ҳолатдан тушиб юмшоқроқ оҳангда деди:

- Муқаддас Ҳадисларимизда ҳам муросаю мадора хусусида ажойиб ривоятлар бор. Бирини келтирай.

Шуни кутиб тургандек ҳаммамизнинг чеҳрамиз очилиб маъқулладик ва унинг оғзига тикилдик.

- Олис замонларда бир оилада эр-хотин ўртасида низо чиқибди, - ҳикоясини бошлади ҳамхонамиз. - Аёл эркакдан баланд келиб роса ҳақоратлабди. Аммо шариат қонунига биноан эр завжасига қўл кўтаришдан ўзини тийибди ва аёл устидан арз қилиш учун қадрдони Хаста Умар Одил ҳузурига йўл олибди. Тасодифни қурингки, Хаста Умар Одил хонадонидан ҳам жанжал товуши эшитилар, аёл киши эркагини балчиққа белаб қарғарди.

- Афсус, - бошини чангаллабди арзга келаётган киши. - Мен дардимга даво сўрамоқчи бўлганимнинг ўзлари ҳам бемор эканлар-ку. Яхшиси, эсимнинг борида бу ердан тезроқ ўзимни олай.

Ҳодиса тафсилотидан кечроқ хабардор топибди. Маълум бўлишича, хотинидан роса қарғиш эшитган Хаста Умар Одил шариат қозига арзга борибди ва хотиним мени «кофир, аблаҳ» дея ҳақорат қилди, депти.

- Сиздек дин чироғини шундай беадаб сўзлар билан тилга олган нобакор шариат қонунида кўрсатилган жазога муносибдир, дея газабланган қози даррани олиб йўлга тушибди.

Қози келишлиги боисини англаган хотин:

- Биз Одам Отанинг эгри қовурғасидан яралган эканмиз, нима учун энди Хаста Умар уни тўғриламоқчи бўлади, ахир, бу Оллоҳ ҳоҳишига зид-ку, депти.

Аёл сўзларидан лол қолган шариат қозиси индамасдан ортига қайтибди...

Хаста Умар Одил ўзини ахтариб борган биродари бошига тушган гавголардан хабардор бўлганлигини билгач, кулиб шундай деган экан:

Ахир аёл жондан ширин ўғил-қизларни туғиб берса, бунинг устига тонг саҳардан уй-жойимизни супириб-сидирса, кийим-бошимизни ювса, овқат тайёрласа, касалланганимизда бошимизда онадек парвона бўлса, тағин нега унинг мошдек инжиқлигини кўтармаймиз? Яхши гапириб кўринг, йўлингизга юрмаса, ҳузуримга келинг биргалашиб насиҳат қилайлик.

Узунсоқол отахоннинг айтганлари ҳаммамизни уйлантириб қўйди. Сўзлари таъсир этганлигини пайқаган қария яна таъкидлади:

- Пайғамбаримиз Ҳадисларидаги кўрсатмани асло унутмайлик. Қаригангинда ўз уйинга сиғмасдан қолмайин десанг калломингни иссиқ қилгин. Бунинг таъбири шуки, жуфти ҳалолимизга-ю, бола-чақамизга ҳам ширин сўз бўлайлик. Уларни ҳам шунга ўргатайлик. Ширин калом ила илон инидан чиқади, деганлар-ку!

Қорасоқол чуқур «уф» тортди ва йиғламсираб деди:

- Ўз уйига сиғмаётган ана шу бадкирдор ўзимман...

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири

Ширинтойлар...

Н.МУХАММАДЖОНОВ олган сурат.

18 май - халқаро музейлар куни

СЕҲРЛИ ЧИРОҚ МЎЪЖИЗАСИ

Халқаро музейлар куни муносабати билан 15-16 май кунлари Самарқанд шаҳрида Ўзбекистон Маданият ишлар вазирлиги томонидан конференция ўтказилди.

Америкалик профессор Рожер О.Эгеберг Қ.Зоиров номидаги Ўзбекистон соғлиқни сақлаш музейитда бўлганида: «Буларнинг ҳаммаси Оловуддиннинг сеҳрли чироғи кўмагида рўёбга чиқарилган ишларга ўхшайди» деган сўзларни ёзиб қолдирган эди. Ҳақиқатан ҳам музейимиздаги тўпланган материаллар тиббиёт ва соғлиқни сақлаш ишлари қадим замонлардан то ҳозирги кунга қадар қандай тараққий этганлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Музейнинг ораста жиҳозланган бўлимларидаги буюмлар инсон организми фаолиятидаги энг муҳим жараёнларни аниқ тасаввур қилишга, ўз вужудини яхши англаб олишга, ярамас одатларнинг кони зарар эканлигига ишонч ҳосил қилишга ёрдам беради.

Музейда Абу Али ибн Сино яшаган X-XI асрлардаги ўлкамизнинг тиббиёт тарихидан ҳикоя қилувчи манбалар жуда кўп. Ибн Синонинг беш жилдлик «Тиб қонунлари» асари ҳамда унда тасвирланган жарроҳлик ва шифокорлик асбоблари ўрин олган. Қолаверса, Маъмун саройидаги атоқли олимлар ва табиблар ҳақида, Исмоил Журжонийнинг кўп жилдли табобат қомуси ҳисобланган машҳур «Хоразмшоҳ хазинаси» асари ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар жуда қизиқарли ва ноёбдир. Ҳозирги кунда эса кўргазмага қўйиш учун Амир Темур ва темурийлар даври тиббиётига оид манбалар йиғилмоқда. Музейнинг кино залида эса томошабинлар республикамизнинг бугунги тиббиёт ютуқларига бағишланган илмий-оммавий фильмларни кўришлари мумкин. Масалан, «Ёш оила» фильми энди турмуш қураётган ёшларга соғлом турмуш кечиришнинг йўл-йўриқлари ҳақида ҳикоя қилади.

Музейнинг қизиқарли экспонатлари қўлга киритган ютуқларидан далолатдир. Аммо ечимини кутаётган муаммолар ҳам мавжуд. Жумладан, музей ходимларини ижтимоий ҳимоялаш билан боғлиқ масалалар, экспонатларни сақлаш ва тўлдириш, бинони таъмирлаш, кенгайтириш ишлари ўз ечимини кутмоқда.

Музей халқ мулки, унинг ўтмиши, келажаги, хазинасидир. Демак, у ҳозирги авлод учун бағрига беҳисоб маълумотларни сиғдира олган ва уни келажак авлодларга даҳлсиз ҳолда етказа оладиган ҳақиқий хазинага айланиб бораверишни керак.

Абдукарим УСМОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон соғлиқни сақлаш музейининг директори, тиббиёт фанлари номзоди

Билиб қўйган яхши

ШИФОБАХШ СУТ

Бизнинг эҳтиёжларимиз ва истеъмолларимиз учун зарур бўлган ҳамма маҳсулотларни саҳий ва саҳоватли она Ер ҳадя этади. Она замин маҳсули сут энг шифобахш озуқа ҳисобланади. Сутлар ичида энг шифобахши эса бу эчки сутидир. Шунга кўра эчки сутини биз сутлар маликаси деб атадик. Хўш, сут нима учун шифобахш, эчки сути нега энди сутлар маликаси бўлар экан?

Маълумки, инсон организми хилма-хил унсурлардан ташкил топган. Ҳаракат ва бошқа таассуротлар давомида бу унсурлар маълум даражада пассивлашади. Уларнинг ўрнини эса биз турли таомлар истеъмол этиб тўлдира борамиз. Биз учун зарур бўлган унсур витаминларнинг катта фоизи сут таркибида жамланган. Сабаби сут хилма-хил ўсимликлар ва гиёҳлар йиғиндисидан ҳосил бўлган қурама суюқликдир. Демак, биз учун зарур бўлган витаминлар битта ўсимлик ёки гиёҳ таркибида эмас, балки минглаб ўсимлик гиёҳлар таркибида ётади. Бошқа таомлар истеъмол қилиб 5-6 хил витаминлар қабул қилсак сут истеъмол қилганимизда эса чексиз даражада кўп витаминлар истеъмол қилаган бўламиз. Шунинг учун сут инсон истеъмол қиладиган таомлар ичида энг нодири ҳисобланади.

Ҳаёт шуни кўрсатадики, шифобахш ва нодир гиёҳларнинг кўп фоизи тоғ ва адир чўққиларида, қоялар ва қатовлар орасида ўсади. Бизга сут ва гўшт берадиган уй ҳайвонларидан фақатгина эчки бу нодир гиёҳларни истеъмол қилишга қодир. Негаки, фақат эчки ўша чўққиларда қоя ва қатовларда юра олади. Бошқа уй ҳайвонлари эса бунга қодир эмас. Бизга тушунарлики, табиатдаги ҳамма жисм ҳосил бўлган таркиби билан ўлчанади, жумладан сут ҳам. Шунга кўра, юқоридаги фикрларни таҳлил этсак, сутлар ичида энг шифобахш эчки сути эканлигига ишонч ҳосил қиламиз. Демак, ҳеч иккиланмасдан эчки сутини «сутлар маликаси» дейишга ҳақлимиз. Шу ўринда эчки паст текисликларда ўсувчи шифобахш ўсимликларни ҳам кўп истеъмол қилувчи уй ҳайвони ҳисобланади.

Мавзуимиздан хулоса олсак, биз истеъмол қиладиган сутларнинг шифобахшлик қудрати турли хил экан деган тушунчага келамиз. Энди, азалдан маълумки, инсонда учрайдиган хасталикларнинг кўп фоизини сут ва сут маҳсулотлари даволаган. Ҳозир ҳам шундай. Шу бобда халқ табиблари, тиббиёт ходимлари хасталарга қарата «сиз режа асосида мунтазам сут истеъмол қилинг, отдай бўлиб кетасиз» дейишади. Бироқ кўп ҳолларда ўша хаста дил «отдай» бўлиб кетавермайди. Сабаб нима? Сабаб, у ичган сутнинг шифолик қудрати жуда пастлигидадир. Яъни улар кўп ҳолларда бир жойда боғланган сигирнинг сутидан ичишади. Оқибат эса хасталик тузалмайди. Мабодо улар яйловда юриб, турфа хил ўсимлик истеъмол қилган сигирнинг, айниқса эчкининг сутини ичсалар эди албатта «отдай» бўлиб кетишар эди. Қаранг, бу бобда боғлоғлик сигир сутидан яйловда юрган сигир сутининг шифолиги қудратли бўлса эчкиники ундан-да қудратлидир. Негаки, ҳар қандай сутнинг шифолик қудрати унинг таркибига боғлиқ. Сут қачон даволайди? Қачонки касал организмда етишмаётган витаминлар ўрнини тўлдиролсагина даволайди.

Маълум бўлдики, сутнинг шифобахшлик қудрати унинг таркибига билан ўлчанаркан. Шунга монанд фикр юритсак, эчки сути «сутлар маликаси»дир.

Юртимизда баҳор. Баҳорда жамики табиат уйғонади. Жумладан, ўсимликлар, гиёҳлар ҳам. Сутларнинг шифобахшлиги янада ортади, янада нодирлашади. Шу паллада инсон режа асосида «сутлар маликаси»дан истеъмол қила борса, ўз танасидаги қон таркибини янгилаган бўлади. Таркиби янгиланган қон инсонга куч-қувват, хушрўйлик, чинакам саломатлик инъом этади.

Нурилла НОМОЗОВ,
Қашқадарё вилояти Қамаши тумани, Мичурин номли 26-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Турмуш чорраҳаларида

ВАФО

Мана бир ойдирки, Қудратнинг ҳаловати йўқ. Музей директори бўлди-ю уйдан эрта кетиб кеч қайтади. Ҳужжат йиғади, сурат тўплайди.

Бугун одатдагидек эрта йўлга тушди. Отаси билан бир майизни бўлишиб еган Маҳмуджон аканинг уйига борди. Айвонда кўрпа қавиб ўтирган Салима буви Қудратни кўриб, юз-кўзлари севинчдан порлаб кетди.

— Келинг болам, келинг.

— Онажон яхшимисиз, — сўрашди Қудрат.

— Шукур болам, шукур. Келиним қалай, болалар соғ-саломат юришибдими?

— Раҳмат. Ҳаммалари яхши, ўзингиз қалайсиз, қийналмаяпсизми? Балки ёрдамим керакдир.

— Раҳмат болам. Ҳеч нарсадан камкўстим йўқ. Бахтиёржон эварамни уйли-жойли қилаяпмиз. Шунга кўрпа дегандай, бусиз тўй-тўй бўладими?..

— Мени кечирасиз, — деб гап бошлади Қудрат. — Маҳмуд акамнинг бирон бир нарсаси бўлса? Музейга қўйсак.

Қудрат шундай деди-ю ўз-ўзидан хафа бўлиб кетди. Ахир, урушдан қайтмаган фронтчининг нимаси ҳам қолди экан?

Ҳозиргина чеҳрасида табассум жилва қилаётган Салима буви мунғайиб қолди. Аста ўрнидан турди, оғир-оғир қадам босиб ичкарига кирди. Қийиқча тўла нимадир олиб чиқди. Унда эри Маҳмуджоннинг хатлари тугилган экан.

Хатларни бирма-бир кўриб чиққач Қудрат зўр-базўр:

— Анави, — деди-ю гапини давом эттира олмади.

— «Қора хат»ми? Уни олган заҳотим йиртиб ташлаганман, — деди Салима буви куйиниб.

...Қудрат уйдан қандай чиққанини эслай олмади. Қорахат олса ҳам умидини узмаган Салима буви сиймоси кўзи олдидан ҳеч кетмади.

ЮРТДОШЛАР

Тун. Мудраб ўтирган Султон қорни очганини пайқади. Аста окоп ичидан юрди. Солдатлардан бирига қоқилиб тушди.

— Ким бу? — деди ўрнидан турган солдат.

— Аҳмаджонмисан? — деди Султон саволга-савол билан.

— Ия, Султон ака сизми? Нима қилиб юрибсиз?

— Қорин тиришиб кетди-ку!

— Менда нон бор.

— Унда сув олиб келай.

— Булоққа борманг, борганлар фриц ўқига учяпти.

— Чумчуқдан қўрққан тариқ экмас. — Султон шундай деб окоп яқинидаги булоқ томон эмаклади. Йўлда бир нечта мурдага дуч келди. Икки-уч марта боши, ёнидан ўқ визиллаб ўтди. Қайтаётганида окопга снаряд келиб тушди.

Султон окопга сирғалиб тушгач, кўзига ишонмади. Ҳозиргина ўзи билан гаплашган маҳалладоши Аҳмаджон қонга беланиб ётарди.

Ҳамширалар Аҳмаджонни олиб кетишди. Султон юртдоши нонини тишлади, нон ушоқларига аралашган қум тишлари орасида ғижирлади. Кўзларида ҳаёт асари қолмаган Аҳмаджонни эслади. Эслади-ю нонни ея олмади. Бўғзида туриб қолди, кўзларидан дувиллаб ёш қуюлди.

САДОҚАТ

Урин йиғаётган Ҳалима столда, рамка ичига солинган суратни беҳосдан қулатиб юборди. Суратда офицер формали, хушрўй йигит унга жилмайиб қараб турарди. Ҳалима суратни бағрига босди. Сўнг суратга қараб ўз-ўзига гапира бошлади:

«Урушга кетганингизга ҳам 50 йилдан ошди. Сиз билан атиги беш ой бўлибман. Сиздан «қора хат» келганида ишонмадим. Ҳозир ҳам ишонмайман. Сиз тириксиз, сиз келаяпсиз. Хат ёзгансиз: «нобуд бўлсам, турмушга чиқ», деб. Йўқ, чиқмадим, чиқмайман ҳам. Ахир сизни қандай қилиб унутаман. Кўз очиб, сизни кўрганман. Сиз билан ўша тотли дамларни қандай унутай? Йўқ, унутолмайман.

Сизни кутиб йиллар ўтаяпти, ўша сиз меҳр билан силаган сочларим аллақачон оқарди. Бундан ўксинмайман. Ахир сиз мен учун жонингизни фидо қилгани кетдингиз-ку!

Ғамдан кўзлари юмилган, стулда беҳол ўтирган Ҳалима эшик зарб билан очилганидан чўчиб кетди.

— Буви, буви, акам келдилар. Акам, — деди невараси Дилшод.

Ҳалима шоша-пиша ўрнидан турди. Армиядан келган невараси истиқболига юрди. Неварасини бағрига босар экан ўз-ўзича:

...Мана дадаси, сиз ҳатто кўрмаган ўғлингизнинг ўғли армиядан келди. Сиз бўлсангиз...

Ҳалима ўксиб-ўксиб йиғлади.

Холхўжа МИРЗАЕВ.

Маданият хабарлари

КЎРИК-ТАНЛОВ ЯКУНЛАНДИ

Кўзи ожизлар маданият саройи уч кун давомида санъат ихлосмандлари билан гавжум бўлди. Бу ерда кўзи ожизлар жамиятига қарашли корхона ва ташкилотлар, маданият ва санъат саройлар, турли тўгаракларда фаолият олиб бораётган юзлаб санъат ихлосмандлари ўзларининг куй ва қўшиқлари, мусиқий дастурлари билан шинавандаларни хушнуд этдилар.Республикамизнинг туман, шаҳар ва вилоятларида нуфузли ўринларни эгаллаган нафосат шайдолари Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги, Республикамиз мустақиллигининг беш йиллигига бағишлаб ўтказилган бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг кўрик-танловига тўпландилар. Рангбаранг концерт дастурлари намойиш этиб, санъатнинг барча турлари бўйича ўз истеъдодларини намойиш этган талант соҳиблари тақдим этган тароналар мухлисларни бефарқ қолдирмади.

Ўз қўшиқлари билан эл назарига тушган Тошкентдаги ўқув ишлаб чиқариш корхонасининг ишчиси Бахтиёр Нишонов Ватан ҳақидаги қўшиғи билан иштирок этиб, нуфузли ҳакамлар ҳайъати томонидан биринчи ўринга лойиқ деб топилди. Иккинчи ўринга эса бобокалонимиз Амир Темурга бағишланган қўшиқни ижро этган самарқандлик Зоҳиджон Салимов ва қашқадарёлик Мустафо Тўраниёзов сазовор бўлди. Учинчи ўрин эса қорақалпоғистонлик Жагиз Сакаев ва бухоролик Рустам Эсоновларга насиб этди. Мусиқий жанр бўйича самарқандлик Фарҳод Ҳалимов биринчи ўринни эгаллади.

Ғолибларга минг сўмдан пул мукофотлари, касаба уюшмалар Федерациясининг совринлари, Юнус Ражабий номли уй-музей томонидан махсус совринлари топширилди.

С.СИРОЖИДДИНОВ.

Ёлғизоёқ йўлдан...

Спорт

АТЛАНТАДА КУМУШ ОЛИБ

Маълумки, етовлон боксчимиз - Улуғбек Иброҳимов, Муҳаммадқодир Абдуллаев, Наримон Отаев, Карим Тўлаганов, Дилшод Ёрбеков, Темур Иброҳимов, Руслан Чагаевлар шу йил ёзда бошланадиган олимпиадага борадилар.

Боксчиларимиз олимпиадаолди учрашувларида маҳоратларини оширишга зўр беришмоқда. Чунончи, самарқандлик Дилшод Ёрбеков билан андижонлик Муҳаммадқодир Абдуллаев Атланта шаҳрида ўтказилган халқаро учрашувда кумуш медал соҳиби бўлишди. Дилшод финалда кубалик Эрнандесга 3:4 ҳисобида имкониятни бой берган бўлса, Абдулла Россия боксчиси Пата Гласалига ютқазди.

ПЕШҚАДАМЛАР МАВҚЕИ

Бугун кеча бошланган олий лига жамоалари ўртасидаги мамлакат чемпионатининг бешинчи ўйинлари якунланди.

Тўртинчи тур ўйинлари эса мухлисларда яхши таассурот қолдирган эди. Айниқса, пахтакорчиларнинг МХСК жамоаси билан учрашувда ғалаба қозониши кўпчиликни қувонтирди. Учрашув якунланиши олдидан Дилмурод Назаров дарвозага йўллаган тўп «Пахтакор»га ғалаба келтирди. Ҳозир «Навбаҳор» 10 та, «Нурафшон» билан «Нефтчи» 9 тадан очко билан олдинда боришмоқда.

Мирзо АНВАР

Ҳафталик теледастур

ДУШАНБА, 20

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА! Профилактика муносабати билан 20 май куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Юксалиш. Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.10 Футбол шарҳи.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Биржа ва банк хабарлари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Хуршид Даврон. «Тарих тилга кирганда...» 1-кўрсатув.
21.20 «Анъаналар этади давом...». Мусиқий дастур.
22.05 «Саҳна ҳаёти». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали театрининг актёри Рустам Маъдиев.
23.10 Диққат, премьера: «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Заҳматкаш олим».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 ТВ II намойиш этади.
21.10 «Уфқлар».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00 — 24.00 «Спорт қитъаси».

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
8.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 16-серия.
9.00 «Муносабат». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Мэрилин Монро.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Болаликдан бошланади». Мактабгача тарбия масалалари.
10.45 Абдухолиқ Абдураззоқов. «Ўртоқ, Бойкенжаев». Видеофильм.
11.55 «Жигаристон: ўтмишни ёд этиб».
12.25 «Мио, болагинам Мио». Бадиий фильм.
14.00 —14.05 Янгиликлар.

***

*

Россия жамоат телевидениеси 18.10—20.40

*

20.40 «Гўзаллик улашиб», «Даштижум». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.30

*

21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25—22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультkarусель».
19.00 «Кўзмунчоқ». Болалар учун дастур.
19.30 «Замин саховати».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Кинематограф».
20.55 «Шарқ тароналари». Зайнаб Каримова.
21.30 «Спорт-тайм».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Мардона йигитлар».
22.45 «Етакчилар».
23.00 «Фильмлар ва тақдирлар».

СЕШАНБА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Саҳна ҳаёти». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали театрининг актёри Рустам Маъдиев.
9.45 «Биржа ва банк хабарлари».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ноу-хау». Публицистик кўрсатув.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Адабиёт.
11.00 Немис тили.
11.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.

*

12.00 «Бешинчи довон».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Тадбиркор таянчи». Телеочерк.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Хуршид Даврон. «Тарих тилга кирганда...». 2-кўрсатув.
21.20 Куйлардан қўшиқларга.
21.55 «Акс-садо». Қуддус Аъзамнинг муаллифлик кўрсатуви.
22.40 «Табаррук қадамжолар». Соҳибқирон излари...
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.05 «Ҳангома». Юмористик кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка». Телесериал.
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ-журнал».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Баҳор». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».

***

18.10—20.40

*

20.40 «Соҳибқирон — ижодкор нигоҳида». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.30

*

21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 «Бу ажиб дунё».
22.40 Эълонлар.
22.45 —22.50 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультkarусель».
19.00 «Халқ саломатлиги йўлида».
19.35 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
21.05 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.35 Эълонлар.
21.40 Америка бизнесининг тарихи. «Транспортда революция». 4-кўрсатув.
22.10 «Ширу шакар».
22.40 «Иштирок этувчилар».
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Акс-садо». Қуддус Аъзамнинг муаллифлик кўрсатуви.
9.10 «Турон юлдузлари» ансамблининг концерти.
9.40 «Замон билан ҳамнафас». Сурхон тадбиркорлари.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Мозийдан садо». Публицистик кўрсатув.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Кимё.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 «Ассалом, япон тили!».

*

12.10 «Ёшлик» студияси. «Менга сўз беринг!». Видеоканал.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Саҳродаги ҳодиса». Мультфильм.
18.20 «Талаб ва таклиф». Самарқандликлар тажрибаси.
18.50 Спорт хабарномаси.
19.05 «Сифатли маҳсулот — соғлик гарови».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Хуршид Даврон. «Тарих тилга кирганда...» 3-кўрсатув.
21.20 Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубов куйлайди.
22.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Хоразм вилояти.
22.40 «Адашлар». Кинокўрсатув.
23.10 Мусиқий дақиқалар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 01.25 Футбол. Ўзбекистон чемпионати.
1. «Трактор» — «Наврўз»;
2. «Нурафшон» — «Навбаҳор».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!»
19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Маэстро». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 —8.00 «Телетонг».

***

18.10—20.40

*

20.40 «Ўғил, набира, эвара», «Самарқанд». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.30

*

21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25—22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультkarусель».
19.00 «02» тўлқинида.
19.25 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Эл хизматида».
20.30 «Тошкент оқшомида».
21.30 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини.
21.35 Эълонлар.
21.40 «Кинематограф».
22.30 «Эллада».
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
8.55 «Ёшлар ва замон». Тележурнал.
9.25 «Маърифат маскани». Амир Темур сабоқлари.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Кашф этилаётган имкониятлар». Ислоҳотлар самараси.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Умумий биология.

*

12.00 «Сўз». Ижтимоий-фалсафий кўрсатув.
12.30 «Фаввора». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Буғдойзордаги уйча». Мультфильм.
18.20 «Эртаклар яхшиликка етаклар».
18.55 А. Содиқов. «Бирдан — бир миллионгача». Телеочерк.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Хуршид Даврон. «Тарих тилга кирганда...» 4-кўрсатув.
21.20 «Бугун тушларимга кирмуш Андижон». Мусиқий дастур.
21.55 Ш. Ниғматова. «Ишингиз бароридан келсин». Муаллифлик кўрсатуви.
22.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МХСК» — «АСК».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.40 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дармон».
20.10 «Хай Фай». («Юқори сифат»).
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Автосалон».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.25 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Сув ости салтанати». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 —8.00 «Телетонг».

***

18.10—20.40

*

20.40 «Боғимизга марҳамат», «Олатов гуллари». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.30

*

21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 Эълонлар.
22.25—22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультkarусель».
19.00 «Компьютер-ревю».
19.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Каталог».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Кобра». Телесериал (АҚШ).
21.50 «Ҳамшаҳарлар».
22.25 «Рақслар қанотида».
23.05 — 23.15 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 24

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Юзма-юз». Мулоқот.
8.45 Ш. Ниғматова. «Ишингиз бароридан келсин». Муаллифлик кўрсатуви.
9.30 «Соғлом авлод учун». Спорт дастури.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қувноқлар даврасида».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.00 Немис тили.

*

11.30 «Кичкинтой»га хат келди».
12.00 «Мўлжал». Публицистик кўрсатув.
12.40 «Нодир шахс». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Баджаҳл Бамбр». Мультфильм.
18.20 «Синфдош». Тележурнал.
18.55 «Буни умр дерлар». Сарсенбой ота.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳаёт ва қонун». Акциядорларнинг ҳуқуқлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Хуршид Даврон. «Тарих тилга кирганда...». 5-кўрсатув.
21.20 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мутал Бурхоновнинг юбилей кечаси. «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
22.50 «Жаҳон жамоли». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 «Чемпион билан учрашув». Артур Григорьян.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Эртак».
18.35 «Жума тақвими».
18.40 «Юлдузлар».
19.10 «Блиц». Фотокўрик.
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Шарқ тароналари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Эртага — шанба».
21.25 «Мафтункор чеҳралар».
21.50 «Таманно».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Саҳро тимсоҳи». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».

***

18.15—20.40

*

20.40 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.
20.55 Эълонлар.

*

Россия давлат телевидениеси 21.00—21.30

*

21.30 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.20 «Дорбоз Тошкенбоевлар». Телефильм.
22.45 Эълонлар.
22.50—22.55 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мультkarусель».
19.00 «Бу бўстон аро...»
19.30 «Билиб қўйган яхши».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Дунё эшиги».
20.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.00 «Бизнес-академия».
21.25 «Шалом!».
21.55 Эълонлар.
22.00 «Тошкентнома».
22.30 «Истеъдодлар ва мухлислар» (такрор.).
23.15 — 23.25 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 25

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Ҳайитмат Расул. «Муҳаббат султони». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
10.10 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
10.35 «Олимп сари». Спорт дастури.
10.55 «Томошабин мактублари».
11.25 «Шоҳруҳ» клуби.
11.55 «Тараннум». Мусиқий дастур.
12.25 «Ўйла! Изла! Топ!». Теletанлов.
13.10 — 14.50 «Маънавият» видеоканали.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Менинг филим бўл». Мультфильм.
18.15 «Сўнгги қўнғироқ».
18.45 Спорт хабарномаси.
19.00 «Дил қувончлари». Киноконцерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 17-серия.
21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови.
22.00 «Оламда бир олам гап».
22.15 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
23.15 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 «Автосалон».
11.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
11.55 «Кинонигоҳ».
13.35 — 14.35 «Спорт қитъаси».

* * *

18.00 «Совға».
18.20 Эълонлар.
18.25 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мактуб».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Видео янгиликлари.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

17.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.15—20.40

*

20.40—22.00 «Тоғлардан юксак». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевидениеси 22.00—23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25—23.45 «Жонли сайёра».

IV

10.00 «Болалик» бекатидан кузатишлар». Болалар учун фильм. 1-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Бизнен-мирас» (татар тилида).
11.50 «Саҳий хонадонда».
12.30 «Дидар» (қозоқ тилида).
13.10 — 13.40 Ҳамза номидаги мусиқа билим юртининг симфоник оркестри ижро этади.

***

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
19.05 «Дунё ва болалар».
19.35 «Телеташриф».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.45 «Эсдалик учун дастхат».
21.10 «Бугунги Европа».
21.30 «Олам ва одам».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Бу ажиб дунё».
22.30 «Синема». Ал Пачино.
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 26

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
11.00 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 17-серия.
11.30 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.20 «Қишлоқ ҳаёти». Тележурнал.
13.05 «Актёрлар ва роллар». Абдулла Қаҳҳор номидаги Республика сатира театрининг актёри Зарифа Исмоилова.
13.55 — 15.50 «Нурли келажак». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Табиат шайдолари». Телебеллашув.
18.35 «Ғазалхон ёшлигим». Адабий композиция.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат қўшиқлари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Маъмуржон Тўхтасинов.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 18-серия.
21.35 «Санъатга бахшида ҳаёт». Халқ артисти Бернора Қориева.
22.20 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» (Тошкент вилояти) — «Нефтчи» (Фарғона).
23.05 Дам олиш концерти.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.25 «Бир актёр театри». Анвар Обиджон. «Ташрифингиз мени қилди лол».

II

9.00 «Эртак».
9.20 «Блиц». Фотокўрик.
9.30 Шарқ тароналари.
10.00 «Ривоят».
10.10 «Мафтункор чеҳралар».
10.35 «Таманно».
10.45 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
11.40 «Мактуб».
11.50 «Имкон чўққилари».
12.10 «Кўнгил».
12.40 Видео янгиликлари.
13.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.40 Видео — «О».
15.20 — 16.20 «Спорт қитъаси».

* * *

17.30 «Келгуси ҳафтада».
17.45 Эълонлар.
17.50 «LEGO» сайёраси.
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Футбол олами».
21.35 «Илҳом сатрлари».
21.40 «Келгуси ҳафтада».
21.50 «Даракчи».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 00.20 Видео — «О».

III

17.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси 17.10—19.30

*

Россия давлат телевидениеси 19.30 — 22.50

*

22.50 Эълонлар.
22.55 —23.20 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 Эълонлар.
12.15 «Парле ву франсэ?». Француз тили ҳамма учун.
12.45 «Нима учун?».
13.15 «Жонли сайёра».
13.35 — 14.05 «Мюзик-холл».

***

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
19.05 «Учқун».
19.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.05 Эълонлар.
20.10 «Сенинг вақтинг». Ёшлар учун дастур.
20.40 Кинонинг олтин асри. «Қора лола». Бадиий фильм.
22.20 Эълонлар.
22.25 «Миср кеча ва бугун». 11-кўрсатув.
23.10 «Бу ажиб дунё».
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!».

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

20.05-26.05 ҳафтаси учун

ДАЛВ (20.01-18.02) ойида таваллуд топганлар учун мазкур ҳафтанинг омадли келиши кутилур. Хусусан, савдо-сотиқ, муҳаббат бобида ва ижод, ишлаб чиқариш соҳаларида ҳам катта муваффақиятларга эришилади. Хизмат сафарига чиқиш ва бошқа идора ва ташкилотлараро битадиган ишлари натижали бўлур. Мазкур кунлар давомида оилада ва иш жойида кутилмаган қувончли воқсалар рўй бериши мумкин.

ҲУТ (19.02-20.03) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омадли келади. Хусусан, иш жойида катта қувончли воқсаларга шоҳид бўлинади. Қўлга эса каттагина маблағ тушиши имкони ҳам бор. Ҳафта давомида шартнома ва битимларга имзо чекиш билан яхши ишларни бошламоққа имкон туғилади. Хизмат сафарига чиқиш ҳамда маросимлар ўтказиш ҳам яхши натижалар беради. Мазкур кунларда фарзандлар тарбияси билан машғул бўлиш, соғлиқ ҳақида қайғурмоқ маъқул.

ҲАМАЛ (21.03-22.04) ойи фарзандлари учун ҳар қандай ўйламай қўйилган қадам катта нохушликка сабаб бўлиши мумкин. Имкон қадар янги ишни бошламай, шартнома, битимларга имзо чекмай турган маъқул. Кўпроқ ҳайр-эҳсон қилиш ва ўзининг ўтган ишларини сарҳисоб этиш ҳамда оилавий дам олишни уюштириш ҳафтанинг осойишта ўтишига сабаб бўлур. Бундан ташқари кечалари бсҳожат кўчада юриш ҳамда спиртли ичимликлар истеъмол қилишдан сақланмоқ лозим. Ана шунда, иншоаллоҳ, бари яхшиликка кўчар.

САВР (23.04-20.05) ойида туғилганлар учун мазкур ҳафтанинг барча кунлари нахс келадиган кўринади. Бу кунларда оилада молиявий аҳвол деярли қийин вазиятга тушиб қолиши мумкин. Шунинг учун ишхоналарда ҳам кўнгилсиз воқсалар содир бўлади. Ишга ўз вақтида бориш, вазифаларни сидқидилдан бажариш лозим. Эр-хотин муносабатлари ҳам ҳийла таранглашиб, эҳтиётсизлик натижасида барбод бўлиши мумкин. Бу борада,айниқса,хиёнатдан қаттиқ сақланиш керак.

ЖАВЗО (21.05-22.06) ойида туғилганлар бу ҳафтада кўпроқ оилада бўлганлари маъқул. Акс ҳолда баъзи нохушликлар юз бериши мумкин. Оилавий дам олишга бориш, фарзандлар тарбияси, ижодий иш билан шуғулланишлар жуда маъқул ишлардан ҳисобланур. Хизмат сафарига чиқиш ҳамда бошлиқлар қабулига киришдан сақланиб туриш тавсия қилинур.

САРАТОН (23.06-21.07) ойида туғилганлар учун бу ҳафтанинг аввали нахс келиши кутилур. Шу сабабли иложи борича молиявий ишларга аралашмаслик ва янги бошланажак ишлардан сақланиб туришлик тавсия қилинур. Кўпроқ қилинган ишларнинг ҳисоб-китоби билан машғул бўлган маъқул. Бу кунларда нохушликлардан сақланиш кечалари юришларни тўхтатмоқ лозим. Оилага, яъни эр-хотин бир-бирларига хиёнат қилишдан қаттиқ тийилишлари ҳафта кунларини осойишталигига сабаб бўлур. Ҳафтанинг охирги кунларида баъзи бир режадаги ишлар билан шуғулланса ҳам бўлади.

АСАД (22.07-22.08) ойида туғилганлар учун бу ҳафта сермаҳсул келиши кутилур. Хусусан, тижорат ва ишлаб чиқариш соҳаларида катта муваффақиятларга эришилур. Бу ҳафтада тўй-ҳашам каби маросимларни ўтказиш ҳам айни муддао бўлур. Сафарга чиқиш, раҳбарият қабулида бўлиш ҳам яхши натижалар келтиражак. Ҳафта давомида ота-оналар ҳаёт бўлсалар уларни зиёрат қилиш, вафот этган бўлсалар уларга бағишлаб дуолар қилиш билан машғул бўлиш бу кунлар мазмунига яна мазмун киритажак.

СУНБУЛА (23.08-22.09) ойида туғилганлар учун бу ҳафта нахс аралаш келиши кутилур. Шунинг учун имкон қадар эҳтиёткор бўлиш талаб этилур. Хусусан ишхонада ўта ширинсўз ва муросали ҳамда берилган вазифаларни сидқидилдан бажариш талаб этилурки, акс ҳолда арзимаган баҳоналар сабаб бўлиб, вазифадан ажралиш каби каттагина нохушликларга рўбару бўлиш мумкин. Савдо-сотиқ ва барча молиявий ишларни ҳафта давомида тўхтатиб туриб, ҳисоб-китоб ишлари билан шуғулланиш кўп маъқул бўлур. Бундан ташқари шартномалар тузишдан сақланиб турмоқ ва сафарларни ҳам кейинги кунларга қолдирмоқ матлубдир.

МЕЗОН (23.09-22.10) ойи фарзандлари иш, ўқиш, савдо-сотиқ соҳаларида яхши натижаларга эришадилар. Оилавий, молиявий аҳволлари яхшиланади. Аммо ҳафтанинг охирига бориб улар учун кунлар нохуш келиши кутилади. Бундай вазиятдан спиртли ичимликлар ичмай юриб қутилган маъқул. Ҳафтанинг охирги кунларида сафарга чиқиш ва жиддий ишлардан сақланиб турмоқ маъқул.

АҚРАБ (23.10-21.11) ойи фарзандлари сафарга чиқишлари, режалаштирган ишларини бажаришлари, савдо-сотиқдан ҳам яхшигина фойда кўришлари мумкин. Ҳафта мобайнида эски қадрдонлар билан кутилмаган учрашувлари содир бўлади. Ота-оналарни зиёрат қилиш, қариндош-уруғлар билан борди-келдини йўлга қўйишлар ҳам ҳосиятлидир.

ҚАВС (22.11-21.12) ойи фарзандларига бу ҳафта нахс келтириши кутилур. Шунинг учун бирон ишни бошламаган маъқулроқ. Шуғулланаётган илмий ишлари ва олаётган таҳсиллари давомида ҳийла зийраклик талаб қилинади. Акс ҳолда катта омадсизлик юз беришининг эҳтимоли бор. Ширинсўзлик бировнинг ғийбатини қилмаслик билан бу омадсизликнинг олдини олиш ҳам мумкин. Айниқса, савдо ва молиявий ишларда хушёр бўлишларига маслаҳат берамиз.

ЖАДДИ (22.12-19.01) ойида туғилганлар учун бу ҳафтанинг аввалги ярми бсҳосият, қолгани эса омадли келиши кутилур. Шунинг учун ҳафтанинг аввалида сафарга чиқиш, маросимлар ўтказиш, савдо-сотиқлар билан шуғулланиш ва раҳбарлар ҳузурига киришдан сақланиб турилса кўп маъқул бўлур. Бундан ташқари шартномалар тузиш ва янги иш бошлашни ҳам кейинги кунларга қолдирган маъқул. Бу кунларда Аллоҳ, Таолонинг буйруқлари адо қилиниб, унинг ўзига сиғинилса ишлари яхши бўлур. Ҳафтанинг кейинги ярмида юқорида маън қилинган ишларнинг барчасини Аллоҳга таваккал қилиб бошлайвериш мумкин. Бу кунларда оила бюджетига каттагина маблағ тушиши кутилур.

ТАШКИЛОТ

ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАДИ:

Тошкент шаҳрида 2 гектарлик ўралган ҳудуддаги умумий майдони 10.000 кв. метр бўлган бино иншоотни,
Йилига 25.000 тонна пахтани қайта ишлаш қувватига эга бўлган заводни,
900 кв. метр ҳажмдаги қурилиши тугалланмаган супермаркетни,
Бўёқ ва ватин ишлаб чиқарилишини,
Қора рангли пойафзал мойи (Россия маҳсулоти)ни,
3,3 ва 4,5 килограмм кир ювиш машиналарини,
4-80 червякли редукторни,
5,5 киловатт электр двигателли К 45/30 насосларини.

ТАШКИЛОТ

Тошкент шаҳридаги бино ва иншоотларни, хонадон ва хусусий уйларни сотиб олади.

Мурожаат учун телефонлар: 50-16-56, 50-19-97, 50-31-71, 50-47-76, 53-07-84, 54-16-56. Факс: (3712) 50-47-82.

ТАШКИЛОТ СОЗЛАБ БЕРАДИ

Ҳар қандай қувватли ҳамда турли ишларни бажарадиган электр двигателлар (носинхронли, синхронли, коллекторли, ўзгармас ток генераторлари, стартерлар)ни шунингдек, маиший техникада фойдаланиладиган электродвигателларни созлайди.

Кафолат муддати 6 ой.

ТАШКИЛОТ СОТИБ ОЛАДИ

Эмалланган симларни, автошиналарни, сингдириладиган лок (лак)ларни, ГАЗ-24-10 автомашинасининг коробкали двигателини, турли рангдаги бўёқларни, балгаркаларни, 160,110,100,90,75 ҳамда 2,2; 5,5; 7,5; 15; 18 номерли двигателларни, КВТларни, подшипникларни, карбидни харид қилади.

ТАШКИЛОТ СОТАДИ

646-эритгични, кир ювадиган порошокни, турли модификациядаги ва қувватли электр двигателларни, 300 ли трубаларни, ЛБ-40, ДРЛ-250, ДРЛ -400 лампаларни, 500 втли лампаларни, турли хил кафелларни, рубероид (махсус картон)ларни, битум ва ОХП-10 ўт ўчиргичларни, офис ва юмшоқ мебелларни, ётоқхона гарнитурлари ва стенкаларни, 1,5; 2,3 ммли паронитларни, монтажли сантехникани, соябонларни, ККП-1 кабелли аравачаларни, ёғочни ишлаш дастгоҳларини, ШБ-5 ўтга чидамли ғиштларни, ХМ плиткаларини, электрорубильникларни, монтаж (йиғиш) белбоғларини, 40-50 ммли учбурчакларни, диаметри 12-18 ммли арматураларни сотади.

Ҳақ тўлаш усули турлича. *Тўловга вексел ҳам қабул қилинади.* Мурожаат учун телефон: Чирчиқ шаҳри (37171) 5-36-84, 5-33-37

ИШОНЧ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир Саидакром САИДВАЛИЕВ

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
Масъул котиб — 56-52-78

БЎЛИМЛАР

Касаба уюшмалари ва мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79. Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар —56-87-78, 56-87-63. Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-85-43

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 5-23-10. Бухорода — 3-50-10. Гулистонда — 2-24-98. Жиззахда —3-82-18. Навоийда —3-41-99. Наманганда — 6-22-10. Нукусда — 2-44-46. Самарқандда — 35-64-24. Термизда — 2-70-07. Тошкентда — 56-82-79. Фарғонада — 24-58-43. Урганчда — 6-03-40. Қаршида — 5-33-71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

- Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
- Сешанба ва жума кунлари чоп этилади.
- Сотувда эркин нархда.

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

- Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

- IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Тиражи — 27.999. Буюртма Г- 0268. Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди 21.00. Масъул навбатчи: Фазилат ҲОЖИҚУЛОВА 1 2 3 4 5 6